

VALTIOVARAINMINISTERIÖ
FINANSMINISTERIET

Budgetöversikt 2022

Översikt över budgetpropositionen, september 2021

Finanspolitiken

Finansministeriets publikationer 2021:56

Finansministeriets publikationer 2021:56

Budgetöversikt 2022

Översikt över budgetpropositionen,
september 2021

Finansministeriet Helsingfors 2021

Julkaisujen jakelu

Distribution av publikationer

**Valtioneuvoston
julkaisuarkisto Valto**

Publikations-
arkivet Valto

julkaisut.valtioneuvosto.fi

Julkaisumyynti

Beställningar av publikationer

**Valtioneuvoston
verkkokirjakauppa**

Statsrådets
nätbokhandel

vnjulkaisumyynti.fi

Finansministeriet

© 2021 författare och finansministeriet

ISBN pdf: 978-952-367-701-2

ISSN pdf: 1797-9714

Layout: Statsrådets förvaltningsenhet, publikationsverksamheten

Helsingfors 2021 Finland

Budgetöversikt 2022

Översikt över budgetpropositionen, september 2021

Finansministeriets publikationer 2021:56		Tema	Finanspolitiken
Utgivare	Finansministeriet		
Utarbetad av	Finansministeriet, budgetavdelningen		
Språk	svenska	Sidantal	48

Referat

I denna publikation granskas budgetpropositionen för 2022, som lämnas till riksdagen i september. Avsikten är att ge en kort beskrivning av centrala teman i statsbudgeten 2022. Budgetpropositionen baserar sig på en oberoende ekonomisk prognos från finansministeriets ekonomiska avdelning, och den presenteras i den Ekonomiska översikten.

Ekonomin har återhämtat sig från coronaviruspandemin snabbare än förväntat 2021. Den ekonomiska återhämtningen fortsätter på hösten i synnerhet inom de branscher som ännu för närvarande omfattas av begränsningar. Till följd av det kommer den ekonomiska tillväxten att vara fortsatt stark i slutet av 2021 och början av 2022. Sysselsättningen har ökat betydligt snabbare under årets första hälft.

Coronaviruspandemin bidrog till ett stort underskott i den offentliga ekonomin 2020. De offentliga finanserna försvagades av den ekonomiska recessionen och av de många stödåtgärder som vidtog på grund av pandemin. Den snabba ekonomiska tillväxten efter recessionen förbättrar de offentliga finanserna 2021, men underskottet i de offentliga finanserna förblir stort. Den ekonomiska tillväxten och den kraftiga nedgången i stödåtgärder som slagits fast till följd av coronavirussituationen stärker den offentliga ekonomin ännu 2022. Efter den snabba konjunkturuppgången uppvisar de offentliga finanserna dock fortfarande ett underskott.

Anslagen i budgetpropositionen för 2022 är 64,8 miljarder euro. Statens budgetekonomi beräknas uppvisa ett underskott på cirka 6,9 miljarder euro och statsskulden beräknas stiga till cirka 146 miljarder euro. Utgiftsnivån sjunker med 0,5 miljarder euro jämfört med den ordinarie budgeten för 2021 särskilt i och med att utgifterna som hänför sig till coronavirussituationen minskar. På motsvarande sätt höjs utgiftsnivån av lagstadgade och avtalsbaserade indexförhöjningar, ändringskostnaderna för reformen av social- och hälsovården och räddningsväsendet, avgifter till Europeiska unionen och den ändrade tidsmässiga fördelningen av finansieringen för välfärdsområdena.

Figurer 3 och 7 (sidorna 13 och 25) har uppdaterats 12.10.2021.

Nyckelord finanspolitiken, ekonomisk politik, budgetpropositionen, budgetering, statsfinanser

ISBN PDF 978-952-367-701-2 **ISSN PDF** 1797-9714

URN-adress <http://urn.fi/URN:ISBN:978-952-367-701-2>

Budjettikatsaus 2022

Katsaus valtion talousarvioesitykseen, syyskuu 2021

Valtiovarainministeriön julkaisuja 2021:56		Teema	Talouspolitiikka
Julkaisija	Valtiovarainministeriö		
Yhteisötekijä	Valtiovarainministeriö, budjettiosasto		
Kieli	ruotsi	Sivumäärä	48

Tiivistelmä

Tässä julkaisussa tarkastellaan vuoden 2022 talousarvioesitystä, joka annetaan eduskunnalle syyskuussa. Tarkoituksena on tarjota tiivis kuvaus valtion budjetin keskeisistä teemoista vuonna 2022. Talousarvioesitys pohjautuu valtiovarainministeriön kansantalousosaston riippumattomaan talousennusteeseen, joka esitellään Taloudellisessa katsauksessa.

Talouden toipuminen koronaviruspandemiasta on ollut ennakoitua nopeampaa vuonna 2021. Talouden elpyminen jatkuu syksyllä etenkin niillä toimialoilla, joita rajoitukset vielä tällä hetkellä koskevat. Sen seurauksena talouskasvu pysyy edelleen vahvana loppuvuonna 2021 ja vuoden 2022 alkupuolella. Työllisyyden kasvu on vuoden ensimmäisellä puoliskolla nopeutunut merkittävästi.

Koronaviruspandemia kasvatti julkisen talouden alijäämän suureksi vuonna 2020. Julkista taloutta heikensivät talouden taantuma sekä monet pandemian vuoksi toteutetut tukitoimet. Taantumien jälkeinen ripeä talouskasvu kohentaa julkista taloutta vuonna 2021, mutta julkisen talouden alijäämä pysyy suurena. Talouskasvu ja koronavirustilanteen vuoksi päätettyjen tukitoimien voimakas vähentyminen vahvistavat julkista taloutta vielä vuonna 2022. Julkinen talous jää kuitenkin ripeän suhdannepyrähdyksen jälkeen yhä alijäämäiseksi.

Vuoden 2022 talousarvioesityksen määrärahat ovat 64,8 mrd. euroa. Valtion budjettitalouden alijäämäksi ennakoidaan noin 6,9 mrd. euroa ja valtionvelan odotetaan nousevan noin 146 mrd. euroon. Menotaso laskee vuoden 2021 varsinaiseen talousarvioon verrattuna 0,5 mrd. eurolla erityisesti koronavirustilanteeseen liittyvien menojen laskun myötä. Vastaavasti menotaso nostavat laki- ja sopimusperusteiset indeksikorotukset, sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen uudistuksen muutuskustannukset, maksut Euroopan unionille sekä hyvinvointialueiden rahoituksen ajoitusmuutos.

Kuviot 3 ja 7 (sivut 13 ja 25) on päivitetty 12.10.2021.

Asiasanat talouspolitiikka, valtion talousarvioesitys, budjetointi, budjetti, valtiontalous

ISBN PDF 978-952-367-701-2 **ISSN PDF** 1797-9714

Julkaisun osoite <http://urn.fi/URN:ISBN:978-952-367-701-2>

Budget review 2022

Review on central government budget proposal, September 2021

Publications of the Ministry of Finance 2021:56	Subject	Economic Policy
Publisher	Ministry of Finance	
Group author	Ministry of Finance, Budget Department	
Language	Pages	48

Abstract

This publication examines the budget proposal for 2022, which will be submitted to Parliament in September. The aim is to provide a concise description of the central themes of the 2022 Budget. The budget proposal is based on an independent economic forecast produced by the Economics Department at the Ministry of Finance, which is presented in the Economic Survey.

Economic recovery from the coronavirus pandemic has been faster than expected in 2021. The economic recovery will continue in the autumn, especially in the sectors that are still subject to restrictions. As a result, economic growth will remain strong during the second half of 2021 and early 2022. Growth in employment has significantly accelerated in the first half of the year.

The coronavirus pandemic increased the general government deficit to a high level in 2020. General government finances were weakened by an economic downturn and the support measures prompted by the pandemic. The rapid economic growth after the downturn will improve public finances in 2021, but the general government deficit will remain high. Economic growth and a sharp reduction in the support measures prompted by the COVID-19 situation will also strengthen general government finances in 2022. However, general government finances will still remain in deficit after a short period of economic upturn.

The appropriations in the budget proposal for 2022 amount to EUR 64.8 billion. The central government on-budget deficit is predicted to amount to approximately EUR 6.9 billion and central government debt is expected to rise to approximately EUR 146 billion. Compared to the actual 2021 budget, the expenditure will decrease by EUR 0.5 billion, particularly as a result of a decline in expenditure related to the coronavirus outbreak. Meanwhile, the expenditure will be increased by statutory and contractual index increases, the transition costs resulting from the reform of healthcare and social welfare and rescue services, payments to the European Union and a change in the timing of the funding for the wellbeing services counties.

Diagrams 3 and 7 (pages 13 and 25) were updated on 12 October 2021.

Keywords economic policy, central government budget proposal, budget, budgeting, central government finances

---

ISBN PDF	978-952-367-701-2	ISSN PDF	1797-9714
-----------------	-------------------	-----------------	-----------

---

URN address <http://urn.fi/URN:ISBN:978-952-367-701-2>

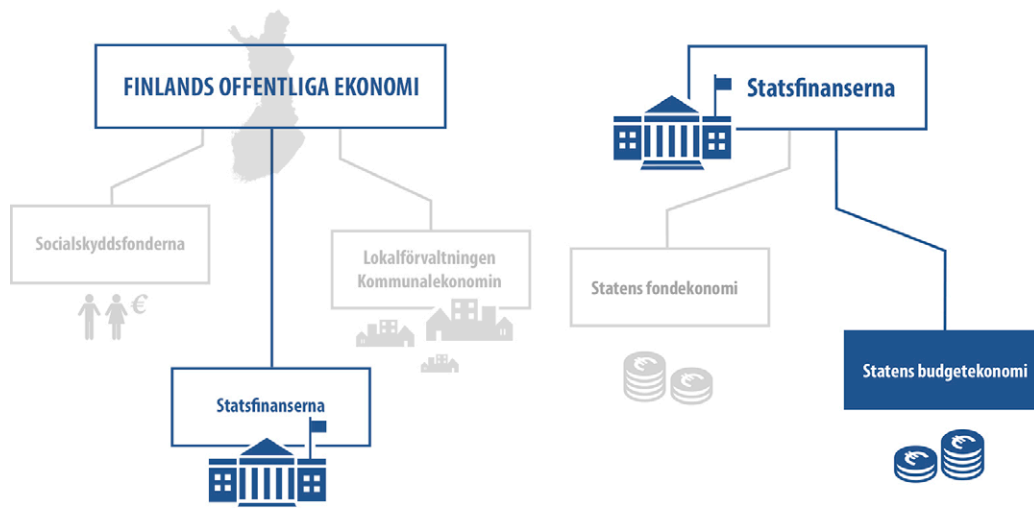
Innehåll

1	Inledning	7
2	De ekonomiska utsikterna	9
	2.1 Realekonomin.....	9
	2.2 Den offentliga ekonomin.....	10
3	Regeringens finanspolitiska linje	14
4	Budgetpropositionen 2022	20
	4.1 Inkomster, utgifter, underskott och skuld	20
	4.2 Plock ur skatte- och anslagsbesluten i budgetpropositionen för 2022	26
	4.3 Den kommunala ekonomin	38
	4.4 Sammanfattning Finlands återhämtnings- och resiliensplan i budgetpropositionen för 2022.....	40
5	Pilottestning av barnbudgetering	44
6	Sammanfattning	47

1 Inledning

Finlands offentliga ekonomi består av staten, lokalförvaltningen och socialskyddsfonderna. Statsfinanserna omfattar statens budgetekonomi och statens fondeekonomi. Hur statens budgetekonomi placeras sig i statsfinanserna och Finlands offentliga ekonomi åskådliggörs i figur 1. Denna publikation koncentrerar sig främst på statens budgetekonomi. Föremål för granskningen är regeringens proposition om statsbudgeten för 2022, som lämnas till riksdagen i september. Syftet är att med hjälp av figurer och tabeller ge en kort beskrivning av centrala teman i statsbudgeten samt att leda läsaren att närmare granska dessa teman under länkarna till respektive webbsidor. Budgetpropositionen baserar sig på oberoende ekonomiska prognoser från finansministeriets ekonomiska avdelning, och den presenteras i den ekonomiska översikten.

Figur 1. Statsfinanserna som en del av den offentliga ekonomin och statsbudgeten som en del av statsekonomin
Källa: tutkibudjettia.fi (översättning)

Högsta beslutanderätt om användningen av de statliga medlen utövas i Finland av riksdagen, som i regel utövar makt på två sätt: genom att stifta lagar och genom att godkänna statsbudgeten. Merparten av innehållet i budgeten är reglerat enligt lag och beslutet om

budgeten föregås ofta av lagändringar. Riksdagen godkänner budgeten för följande budgetår före utgången av det föregående budgetåret.

Statsbudgeten är en plan för statsfinanserna och statens finansförvaltning, och denna plan baserar sig på den plan för de offentliga finanserna som utarbetats under våren samt i regeringsprogrammet. I praktiken omfattar statsbudgeten en bedömning av beloppet av statens inkomster och utgifter under det kommande året och av hur de ska fördelas. I budgetmanglingen förhandlar regeringen om budgetpropositionen.

I regeringsprogrammet fastställs regeringens finanspolitiska riktlinjer, enligt vilka budgeten upprättas. I början av valperioden beslutar regeringen dessutom om valperiodens ram, det vill säga statens utgiftstak, samt om reglerna för ramförfarandet. Ramen fastställer samtidigt linjen för utgifterna under hela den fyraåriga valperioden. I planen för de offentliga finanserna justerar regeringen årligen i april anslagen för de olika förvaltningsområdena i ramen samt uppdaterar ramen så att den motsvarar de strukturella ändringarna i kostnadsnivån, priserna och strukturella ändringarna i ramutgifterna. Mer information finns på <http://vm.fi/sv/ramarna-for-statsfinanserna>.

Slutsumman för budgetproposition för 2022 är 64,8 miljarder euro. Huvuddelen av anslagen används till den sociala tryggheten. Inkomsterna samlas in främst i form av skatter som baserar sig på omsättning, såsom mervärdesskatt, och inkomstskatter, såsom skatt på förvärvs- och kapitalinkomster. Statens budgetekonomi beräknas uppvisa ett underskott på 6,9 miljarder euro och statskulden beräknas stiga till cirka 146 miljarder euro.

Följande avsnitt innehåller en översikt över de ekonomiska utsikterna med fokus på real ekonomin och den offentliga ekonomin. I avsnitt 3 behandlas regeringens finanspolitiska mål och hur de uppnåtts. I avsnitt 4 behandlas statsbudgeten, underskottet och skulden. Även den kommunala ekonomin behandlas med utgångspunkt i statens budgetekonomi. I avsnitt 5 behandlas pilottestet av barnbudgetering i budgetpropositionen för 2022 och i avsnitt 6 görs ett sammandrag.

2 De ekonomiska utsikterna

2.1 Realekonomin

Ekonomi har återhämtat sig från coronaviruspandemin snabbare än förväntat 2021. Den ekonomiska återhämtningen fortsätter på hösten i synnerhet inom de branscher som ännu för närvarande omfattas av begränsningar. Till följd av det kommer den ekonomiska tillväxten att vara fortsatt stark i slutet av 2021 och början av 2022.

Enligt finansministeriets prognos ökar bruttonationalprodukten (BNP) med 2,9 procent år 2022. Exporten når i sin helhet upp till nivån före krisen under början av 2022. För tjänster vid utrikeshandel förväntas en tilltagande tillväxt när restriktionerna fasas ut och osäkerheten minskar. De privata investeringarna i förhållande till BNP kommer att öka till närmare 20 procent. Den finansiering som fås från EU:s facilitet för återhämtning och resiliens (RRF) påskyndar bland annat investeringar i forskning och utveckling. Den privata konsumtionen fortsätter öka när hushållens besparingar omsätts i konsumtion.

Sysselsättningen har ökat betydligt snabbare under årets första hälft. Den ekonomiska tillväxten upprätthåller efterfrågan på arbetskraft, som räcker till för att på kort sikt täcka den höga arbetslösheten och regeringens åtgärder för att öka utbudet av arbete. Den ekonomiska återhämtningen ökar antalet sysselsatta i synnerhet inom servicebranscherna.

Tabell 1. Samhällsekonomin utveckling 2019–2022

Prognos, september 2021	2019*	2020*	2021**	2022**
BNP:s värde, md euro	240,1	236,2	248,9	260,9
BNP, volymförändring, %	1,3	-2,9	3,3	2,9
Arbetslöshetsgrad, %	6,7	7,7	7,8	6,8
Sysselsättningsgrad, %	71,6	70,7	72,4	73,6
Konsumentprisindex, förändrings-%	1,0	0,3	1,8	1,6
Lång ränta, 10 år, %	0,1	-0,2	-0,1	-0,1

* Preliminär uppgift

** Prognos

2.2 Den offentliga ekonomin

Coronaviruspandemin bidrog till ett stort underskott i den offentliga ekonomin 2020. De offentliga finanserna försvagades av den ekonomiska recessionen och av de många stödåtgärder som vidtogs på grund av pandemin. Den snabba ekonomiska tillväxten efter recessionen förbättrar de offentliga finanserna 2021, men underskottet i de offentliga finanserna förblir stort. Den ekonomiska tillväxten och den kraftiga nedgången i stödåtgärder som slagits fast till följd av coronavirussituationen stärker den offentliga ekonomin ännu 2022. Efter den snabba konjunkturuppgången uppvisar de offentliga finanserna dock fortfarande ett underskott. Inom de offentliga finanserna råder det således fortfarande en strukturell obalans mellan utgifter och inkomster.

Den offentliga skulden i förhållande till bruttonationalprodukten ökade 2020 till en 10 procentenheter högre nivå än före krisen, då den var 59,5 procent. Ökningen i skuldkvoten dämpas 2022 men tar ny fart efter det och ökar till drygt 73 procent i mitten av årtiondet. Den offentliga skuldkvoten förblir på en betydligt högre nivå än i slutet av förra årtiondet.

Statsförvaltningen har burit den största delen av kostnaderna för de stödåtgärder som det beslutats om på grund av coronavirussituationen. Av de undersektorer som ingår i den offentliga ekonomin visar statsförvaltningen det största underskottet. Statens aktiva finanspolitik stimulerade ekonomin 2020 och driver den ekonomiska aktiviteten också 2021. Den starka ekonomiska tillväxten och upphörande stödåtgärderna bidrar till att minska statsförvaltningens underskott ytterligare 2022.

Lokalförvaltningens finansiella ställning vände och uppvisade ett litet överskott 2020. Detta berodde i stor utsträckning på statens omfattande stödåtgärder. Åren 2021 och 2022 kommer lokalförvaltningen åter att uppvisa ett underskott. År 2023 förändras strukturen för de offentliga samfunden i Finland när ansvaret för organiseringen av social- och hälsovården och räddningsväsendet överförs från kommunerna till välfärdsområdena. Detta lättar på det strukturella utgiftstryck som kommunerna har på grund av befolkningens stigande medelålder.

Arbetspensionsanstaltens överskott minskade betydligt 2020 när arbetspensionsavgiften sänktes temporärt och avgifts- och kapitalinkomsterna minskade. Arbetspensionsanstaltens finansiella saldo återställs i och med att den temporära avgiftssänkningen upphör och till följd av den starka intäktsutvecklingen på grund av den förbättrade sysselsättningen. Överskottet är under de kommande åren dock ganska måttligt, eftersom pensionsutgifterna fortsätter att öka och den mycket låga räntenivån bromsar upp ökningen av arbetspensionsanstaltens kapitalinkomster.

De övriga socialskyddsfonderna uppvisade underskott 2020. Deras saldo försvagades av det stora antalet permitteringar, den ökade arbetslösheten och de tillfälliga utökningarna av utkomstskyddet. De övriga socialskyddsfondernas situation underlättas 2021–2022 av höjningen av arbetslöshetsförsäkringspremien. Arbetslösheten minskar också från och med 2022, vilket stärker de övriga socialskyddsfonderna.

De största riskerna för de offentliga finanserna är fortfarande förknippade med den allmänna ekonomiska utvecklingen. Eventuella nya virusmutationer i coronaviruspandemin kan bromsa upp ekonomins återhämtning och försämra den offentliga ekonomin i och med en långsammare ekonomisk tillväxt och en eventuell ny ökning av utgifter som hänför sig till pandemin.

Åtaganden som är förbundna med villkor i de offentliga finanserna, särskilt den betydande ökningen av garantierna, utgör en risk för den offentliga ekonomin. Det faktum att borgensansvaret koncentreras till vissa branscher och företag ökar riskerna i anknytning till borgensansvaret. Borgensfullmakterna har också utökats 2020 som en del av de stödåtgärder som riktas till företag, även om detta än så länge inte har påskyndat en ökning av garantierna. En omfattande realisering av ansvarsförbindelserna ökar de offentliga utgifterna och forcerar ökningen av skuldkvoten.

Tabell 2. Den offentliga ekonomins centrala nyckeltal enligt nationalräkenskaperna, % av BNP

Prognos september 2021	2019	2020*	2021**	2022**
Skatter och socialskyddsavgifter	42,2	42,1	43,2	42,1
Offentliga samfunds utgifter	53,2	57,3	56,8	54,3
Offentliga samfunds nettokreditgivning	-0,9	-5,4	-3,9	-2,4
• Statsförvaltningen	-1,1	-5,5	-4,2	-2,8
• Lokalförvaltningen	-1,2	0,0	-0,4	-0,7
• Arbetspensionsanstalterna	1,1	0,2	0,8	0,9
• Övriga socialskyddsfonder	0,3	-0,1	-0,1	0,1
Offentliga samfunds bruttoskuld	59,5	69,5	71,2	71,3
Statsskulden ¹⁾	44,3	52,9	55,1	55,3

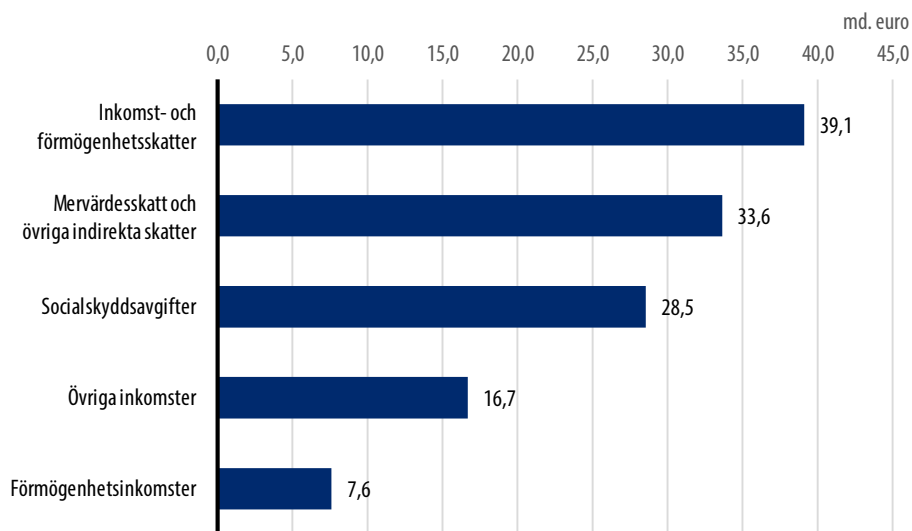
* Preliminär uppgift

** Prognos

1) FM:s ekonomiska avdelnings prognos om statsskulden avviker från det budgeterade bl.a. på grund av att inkomstprognoserna uppdaterats

Utöver i de ekonomiska konjunkturerna återspeglas den offentliga ekonomins strukturer i de belopp som flutit in hos de offentliga samfunderna och i fördelningen av utgifterna. Av figur 2 framgår det att merparten av de offentliga samfundens inkomster 2019 togs ut som inkomst- och förmögenhetsskatt samt indirekta skatter.

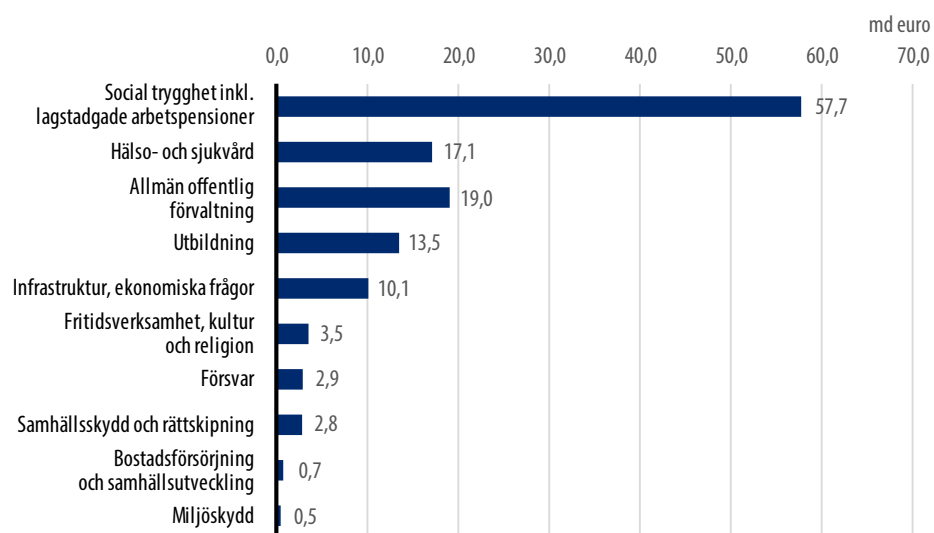
Figur 2. De offentliga samfundens inkomster år 2019, md euro. Källa: Statistikcentralen

Merparten av de offentliga samfundens utgifter utgörs av utgifterna för förmåner som hör till den sociala tryggheten, vilket framgår av figur 3. Sådana utgifter är bland annat pensioner, arbetslöshetsförmåner och familjeförmåner samt stöden för sjukdomstid, stöden för boende och stöd som förebygger social utslagning.

Figur 3. De offentliga samfundens utgifter enligt användningsändamål (COFOG) år 2019, md euro.

Källor: Statistikcentralen, nationalräkenskaperna

3 Regeringens finanspolitiska linje

Statsminister Sanna Marins regering driver en aktiv och ansvarsfull finanspolitik som dimensioneras enligt konjunkturläget. Finanspolitiken var kraftigt stimulerande under konjunkturedgången. Regeringen fattade beslut om omfattande åtgärder genom vilka arbetsplatser och människors utkomst tryggades och företagens ekonomiska situation underlättades i svårigheterna till följd av coronavirussituationen.

Åtgärderna enligt regeringsprogrammet (de bestående tilläggssatsningarna och de så kallade framtidsinvesteringarna), en ram för ibruktagande av den så kallade mekanismen för exceptionella konjunkturförhållanden för åren 2021–2022, höjningen av nivån på statens utgiftsram som regeringen fattade beslut om vid halvtidsöverläggningen samt genomförandet av Finlands program för hållbar tillväxt driver den ekonomiska aktiviteten också under andra hälften av valperioden.

Den finanspolitiska linjen är uppbyggd så att statsfinansernas utgiftsram sjunker gradvis mot slutet av valperioden från den exceptionellt höga nivån åren 2020–2021 och fortsätter att sjunka även efter valperiodens slut. Som en del av besluten våren 2021 beslöt regeringen att höja ramnivån åren 2022–2023 samt reserveringen för 2021 för finanspolitiskt obligatoriska utgiftsbehov av engångsnatur till följd av coronavirussituationen. Å andra sidan fattades beslut om att permanent omfördela 370 miljoner euro av ramutgifterna från och med 2023

Mål och regler för finanspolitiken

Regeringen har som mål att stoppa ökningen i skuldkvoten inom den offentliga ekonomin före mitten av 2020-talet.

EU-lagstiftningen lägger referensvärdena på 3 procent för underskottet i de offentliga finanserna och 60 procent för skulderna i förhållande till bruttonationalprodukten. Dessutom sätts i enlighet med EU-lagstiftningen och den inhemska lagstiftningen ut ett medelfristigt mål för det strukturella saldot i de offentliga finanserna.

Statsrådet ställde på hösten 2019 upp ett medelfristigt mål på -0,5 procent i förhållande till BNP för det strukturella saldot i de offentliga finanserna. Det här är den miniminivå som Finland har förbundit sig till i det finanspolitiska avtalet. I planen för de offentliga

finanserna har det även satts upp fleråriga mål för saldout i de offentliga finanserna, utgifterna i de offentliga finanserna och den offentliga sektorns skuld så att de är förenliga med uppnåendet av det medelfristiga målet och det balansmål för de offentliga finanserna som uppställts i regeringsprogrammet.

Den 20 mars 2020 gav Europeiska kommissionen ett meddelande där en allmän undantagsklausul i stabilitets- och tillväxtpakten aktiverades baserat på den allvarliga konjunkturnedgången inom hela EU-området på grund av coronavirussituationen och på behovet att åtgärda läget med en tillräckligt stor offentlig insats. Medlemsstaterna har i sitt gemensamma yttrande den 23 mars 2020 understött att klausulen tas i bruk. På grundval av den generella undantagsklausulen kan medlemsstaterna tillfälligt avvika från anpassningsbanan mot det medelfristiga målet för den offentliga ekonomin förutsatt att det inte äventyrar hållbarheten hos den offentliga ekonomin på medelfristig sikt.

Kommissionen offentliggjorde den 3 mars 2021 meddelandet "Ett år efter utbrottet av covid-19: finanspolitiska insatser", där kommissionen redogjorde för under vilka omständigheter den kan föreslå att den allmänna undantagsklausulen avaktiveras. Enligt kommissionen är nivån på den ekonomiska aktiviteten i EU eller euroområdet jämfört med förkrisnivåerna det viktigaste kvantitativa kriteriet vid en bedömning av en fortsättning för undantagsklausulen. Enligt kommissionens vårprognos beräknas den ekonomiska aktiviteten uppgå till samma nivå som föregick krisen under det fjärde kvartalet 2021 i hela EU och under det första kvartalet 2022 i euroområdet. Utgående från denna prognos uppfylls villkoren för att undantagsklausulen ska fortsätta att gälla 2022 och avaktiveras från och med 2023. Landspecifika situationer beaktas efter att undantagsklausulen har avaktiverats.

Utgiftsram för statsfinanserna

Regeringen har förbundit sig till ramförfarandet för statsfinanserna, som begränsar beloppet av de utgifter som kan budgeteras i statsbudgeten. Med hjälp av utgiftsregeln garanteras en utgiftspolitik inom statsfinanserna som är ansvarsfull och långsiktig och främjar ekonomisk stabilitet. Åtgärder enligt regeringsprogrammet samt övriga åtgärder genomförs i den utsträckning det är möjligt inom ramen.

Regeringen konstaterade på våren 2021 som en del av besluten vid halvtidsöverläggningen att helhetsbilden av Finlands ekonomi och de finanspolitiska behoven bland annat till följd av coronavirusläget avviker betydligt från situationen hösten 2019 när ramen för valperioden fastställdes. När det gäller ramen för valperioden befann sig regeringen i en situation där spelrummet inom ramen inte möjliggör oförutsedda ändringar i utgifterna och inte heller att alla reformer som regeringen anser nödvändiga kan genomföras. Därför beslöt regeringen i samband med de beslut som den fattat vid halvtidsöverläggningen att höja ramen för valperioden under 2022 och 2023. Ramnivån höjdes med 900 miljoner

euro för 2022 och med 500 miljoner euro för 2023. I samband med den tredje tilläggsbudgeten för 2021 höjdes dessutom reserveringen för 2021 för utgifter av engångsnatur till följd av coronavirussituationen med 1,35 miljarder euro till 1,85 miljarder euro.

Den mekanism för exceptionella konjunkturlägen som ingår i rambestämmelsen enligt regeringsprogrammet har också aktiverats för åren 2021 och 2022 och gör det möjligt att rikta 500 miljoner euro per år till utgifter av engångsnatur. Enligt regeringens riktlinjer täcks de så kallade direkta kostnaderna för hälsosäkerhet i samband med coronaviruspandemin (som utgifterna för testning och vaccination) som utgifter utanför ramen under åren 2021–2023

Finanspolitiska åtgärder och färdplanen för hållbarhet i de offentliga finanserna

I färdplanen för hållbarhet har som de viktigaste åtgärdshelheterna för att stärka hållbarheten i den offentliga ekonomin angetts:

- åtgärder för att öka sysselsättningen och minska arbetslösheten
- åtgärder för att stärka förutsättningarna för ekonomisk tillväxt
- åtgärder för att öka produktiviteten inom den offentliga förvaltningen och öka kostnadseffektiviteten
- social- och hälsovårdsreformen.

Regeringen följer upp hur åtgärderna i enlighet med färdplanen för hållbarhet framskrider och förbereder beslut om åtgärdshelheterna till ramförhandlingarna våren 2022. Beredningens framskridande följs upp under ledning av ordförandena för regeringsgrupperna under 2021 och i början av 2022.

Om de strukturella reformer som bereds och de reformer som stimulerar tillväxten inte räcker till för att stärka den offentliga ekonomin i eftersträvad omfattning, har regeringen förbundit sig till att vidta nya åtgärder eller ty sig till åtgärder som snabbt även påverkar de offentliga inkomsterna och utgifterna.

Regeringen fattade redan innan halvtidsöverläggningen våren 2021 beslut om åtgärder som stärker den strukturella sysselsättningen och som enligt finansministeriets bedömning ökar antalet sysselsatta med cirka 31 000–33 000 personer fram till 2029. Till de viktigaste enskilda åtgärderna hör utvidgningen av läroplikten, sloandet av tilläggsdagarna inom utkomstskyddet för arbetslösa samt införandet av en nordisk arbetskraftsmodell, sänkta avgifter för småbarnspedagogik, kommunförsöken för främjande av sysselsättningen, reformen av systemet med lönesubvention och åtgärder som stärker partiellt arbetsföras sysselsättning. Bedömt enligt nivån 2029 stärker sysselsättningsåtgärderna

enligt finansministeriets bedömning de offentliga finanserna med 300 miljoner euro, när även kostnaderna för sysselsättningsåtgärderna beaktas.

Vid halvtidsöverläggningen våren 2021 beslöt regeringen dessutom om åtgärder, som syftar till 40 000–44 500 nya sysselsatta. Till de viktigaste åtgärderna hör bland annat en överföring av arbets- och näringsstjänsterna till kommunerna, en finansieringsmodell som skapas i samband med överföringen och som sporrar kommunerna att utveckla sin verksamhet så att den främjar sysselsättningen, en utvidgning av programmet för arbetsförmåga samt en reform av systemet med lönesubvention och en reform av det kontinuerliga lärandet. Enligt finansministeriets preliminära förhandsbedömning stärker åtgärderna den offentliga ekonomin med cirka 150 miljoner euro.

Regeringen har förbundit sig att före regeringsperiodens slut dessutom fatta beslut om sysselsättningsåtgärder, som stärker den offentliga ekonomin med 110 miljoner euro. Den ovan nämnda helheten avslutas före den 15 februari 2022.

Dessutom drog regeringen vid budgetförhandlingarna 2021 upp riktlinjer om snabbverkande åtgärder för att förbättra tillgången på och matchningen av kompetent arbetskraft. Bland annat ska arbetskraftsinvandringen göras smidigare och det föreslås att ett skyddat belopp ska läggas till militärunderstödet. Dessutom utreds bland annat vissa helheter, som att temporärt höja inkomstgränsen för studiestödet för 2022.

Förutsättningarna för den ekonomiska tillväxten stärks genom bestående och temporära ekonomisk-, finans-, närings- och tillväxtpolitiska åtgärder (de bestående utgiftsökningarna och framtidsinvesteringarna av engångskaraktär enligt regeringsprogrammet). Dessutom har man beslutat om temporära åtgärder i syfte att lindra effekterna av coronavirus-situationen. På detta sätt har regeringen strävat efter att förhindra att slaget mot ekonomin under coronapandemin har en långvarig försämrande effekt på ekonomins tillväxtpotential.

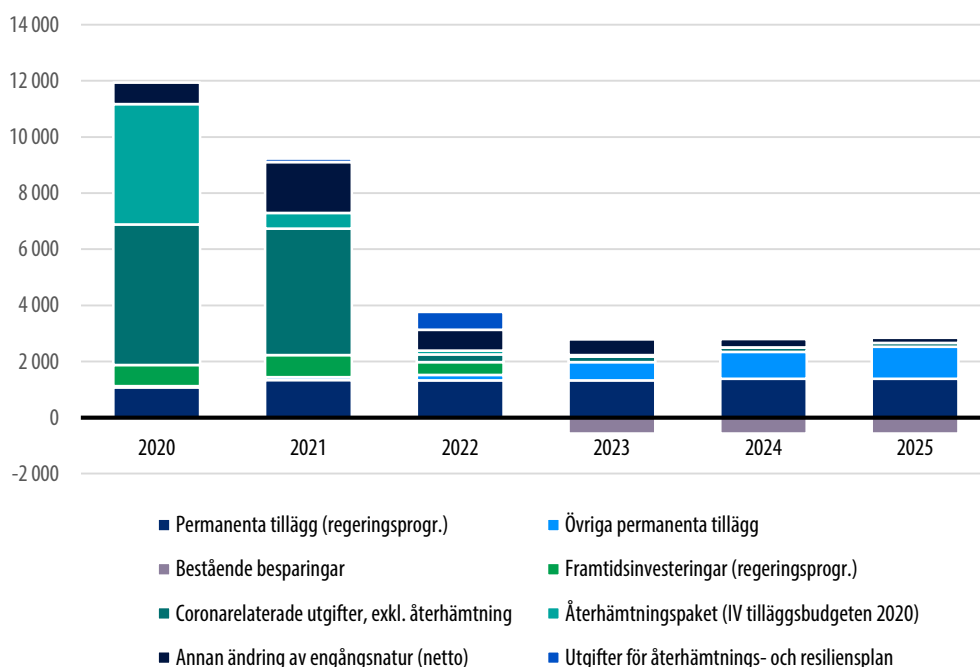
För en bestående stärkning av den offentliga ekonomin genom åtgärder som stöder ekonomisk tillväxt krävs det större kapacitet av ekonomin än för närvarande. Genom sina åtgärder syftar regeringen till att trygga långsiktig finansiering av forskning och utveckling, stärka Finland som investeringsmiljö, öka företagens investeringsförmåga och stärka inhemskt ägandeskap samt säkerställa tillgången på kompetent arbetskraft genom att påskynda arbetskraftsinvandring. Genomförandet av dessa följs särskilt upp i ministerarbetsgruppen för hållbar tillväxt.

Regeringen har som mål att höja Finlands utgifter för forskning och utveckling till 4 procent i förhållande till bruttonationalprodukten fram till 2030 och öka arbetskraftsinvandringen kumulativt med minst 50 000 personer fram till 2030. EU:s återhämtningspaket

av engångsnatur skapar en grund för tillväxtåtgärderna, i synnerhet Finlands program för hållbar tillväxt som genomförs med finansiering från dess stödinstrument för återhämtning och resiliens.

Syftet med åtgärderna som ingår i färdplanen för hållbarhet i de offentliga finanserna och som höjer produktiviteten och kostnadseffektivitet inom den offentliga förvaltningen är att skapa förutsättningar för strategisk utveckling av kostnadseffektiviteten för hela den offentliga sektorn. Syftet är att utveckla serviceprocesserna för social- och hälsovården redan innan organiseringsansvaret för social- och hälsovårdstjänsterna i och med social- och hälsovårdsreformen överförs till välfärdsområdena 2023. En större kostnadseffektivitet och produktivitet inom den offentliga förvaltningen eftersträvas också genom åtgärder som effektiviserar kommunernas och statens lokalförvaltning och upphandlingsfunktion samt genom digitalisering. För beredningen av åtgärderna ansvarar ministerarbetsgruppen för social- och hälsovård och den politiska ledningsgruppen för reformeringen av den offentliga förvaltningen.

Figur 4. Regeringens beslutsbaserade anslagsökningar och anslagsminskningar efter den tekniska planen för de offentliga finanserna våren 2019, mn euro

År 2022 uppgår regeringens diskretionära utgiftsökningar till sammanlagt cirka 3,7 miljarder euro jämfört med den tekniska planen för de offentliga finanserna för våren 2019, vilket framgår av figur 4. Figuren innehåller också utgifterna för Finlands återhämtnings- och resiliensplan, som finansieras med intäkter från EU:s facilitet för återhämtning och resiliens. Utan dem uppgår de diskretionära utgiftsökningarna till 3,1 miljarder euro 2022. Diskretionära utgifter som hänför sig till coronavirussituationen är cirka 0,4 miljarder euro 2022, det vill säga betydligt mindre än 2021. För 2021 budgeterades cirka 5 miljarder euro för utgifter i anknytning till coronan.

Enligt regeringsprogrammet är de bestående utgiftsökningarna cirka 1,3 miljarder euro på 2022 års nivå jämfört med den tekniska planen för de offentliga finanserna våren 2019. Satsningar riktas bland annat till social trygghet och social- och hälsovårdstjänster, småbarns- pedagogik, utbildning och forskning samt till miljöskydd och klimatpolitiska åtgärder.

Under valperioden genomförs ett framtidsinvesteringsprogram av engångsnatur, som inte längre ökar de offentliga utgifterna 2023. Av denna helhet har cirka 466 miljoner euro reserverats för 2022. Dessutom riktas tilläggsatsningar på drygt 80 miljoner euro från statens bostadsfond år 2022. Framtidsinvesteringsprogrammet löper ut 2022. Den aktieförsäljning som hänför sig till finansieringen av framtidsinvesteringarna antas infalla under åren 2021–2022. Det har ansetts vara struktur- och konjunkturpolitiskt förnuftigt att rikta reserveringar som ursprungligen gjorts för framtidsinvesteringar även till andra objekt än de som är listade i regeringsprogrammet. I sådana fall, finansieras inte utgifterna med kapitalinkomster.

4 Budgetpropositionen 2022

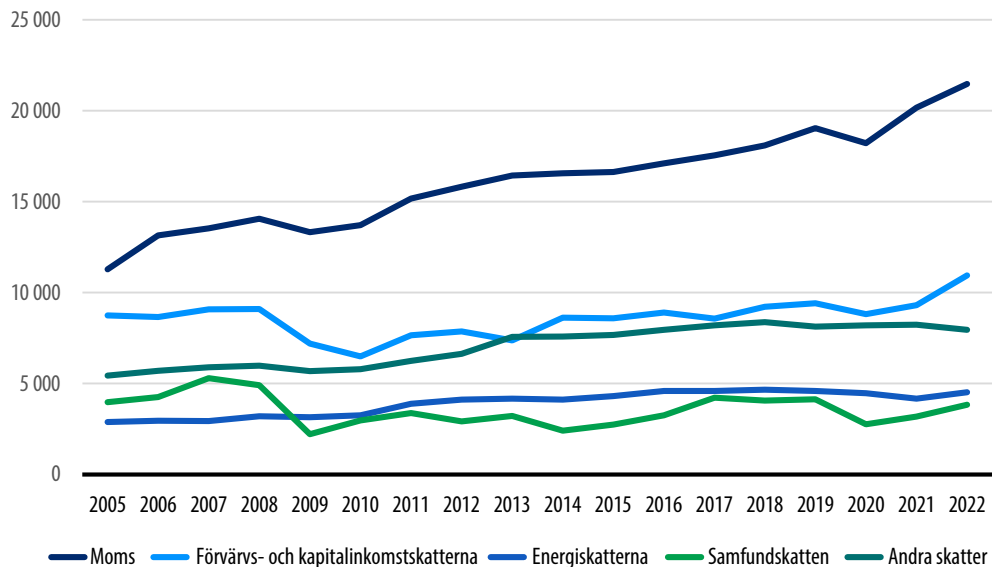
Statens inkomster och utgifter granskas i avsnitt 4 och 5 i allmänna motiveringen och i detaljmotiveringen till budgetpropositionen (budjetti.vm.fi). Inkomstposterna behandlas enligt avdelning och de uppskattade anslagen enligt förvaltningsområde.

4.1 Inkomster, utgifter, underskott och skuld

Inkomster

År 2021 uppskattas den statliga budgetekonomins inkomster utan nettoupplåning till 57,9 miljarder euro. Andelen för skatterna och avgifterna av skattenatur är ca 48,7 miljarder euro (84 %). Statens skatteinkomster beräknas öka med cirka 8 procent 2022, det vill säga med 3,7 miljarder euro jämfört med det som budgeterats för 2021 (inklusive tilläggsbudgeterna). Jämfört med den ordinarie budgeten för 2021 beräknas statens skatteinkomster öka med cirka 9 procent, det vill säga 3,8 miljarder euro.

Av figur 5 framgår utvecklingen av statens skatteinkomster enligt de viktigaste skatteslagen åren 2005–2022. Skatteintäkterna har under de senaste åren ökat måttligt. År 2020 minskade de betydligt på grund av coronaviruspandemins ekonomiska konsekvenser, men börjar öka när den ekonomiska aktiviteten återhämtar sig 2021. En del av skatteintäkterna för åren 2020 och 2021 betalas först under åren 2021 och 2022, eftersom villkoren för betalningsarrangemanget för skatter tillfälligt lättades upp. Effekterna av betalningsarrangemangen beräknas öka statens skatteintäkter för 2022 med totalt 0,3 miljarder euro. Den klart största delen av effekten kommer från betalningsarrangemang i anslutning till mervärdesskatten. Mervärdesskatten utgör statens största enskilda inkomstkälla. Intäkterna från den bestäms långt utgående från utvecklingen av den privata konsumtionen. Avkastningen av samfundsskatten är beroende av företagets resultatutveckling och kraftiga konjunkturväxlingar är karakteristiska för den. På lång sikt har avkastningen av samfundsskatten minskat delvis därför att samfundsskattesatsen har sänkts på grund av skattekonkurrens, eftersom målet har varit att säkerställa att Finland förblir ett konkurrenskraftigt investeringsobjekt. Energiskatteintäkterna utvecklas jämförelsevis svagt, vilket förklaras av den måttliga utvecklingen i skattebaserna, som till exempel konsumtionen av flytande bränslen och elförbrukningen. Energiskattorna har höjts under granskningsperioden, men å andra sidan har skattebelastningen minskat av att konsumtionen övergått till energiprodukter, som beskattas med en lägre skattenivå.

Figur 5. Statens skatteinkomstutveckling per skatteart 2005–2022, mn euro

Utgifter

Det föreslås att anslagen i budgetpropositionen för 2022 är 64,8 miljarder euro, vilket är cirka 0,5 miljarder euro mindre än i den ordinarie budgeten för 2021. Anslagsnivån är 3,3 miljarder euro lägre än den som budgeterats för 2021 inklusive tilläggsbudgeterna. I tilläggsbudgeten för 2021 anvisas en betydande mängd tilläggsanslag för att hantera coronavirussituationen och stimulera ekonomin. Med beaktande av höjningen av prisnivån och de strukturella ändringarna i budgetpropositionen minskar anslagen för förvaltningsområdena med cirka 1,5 miljarder eller 2 procent jämfört med den ordinarie budgeten för 2021.

Minskningen i anslagsnivån 2022 jämfört med den ordinarie budgeten för 2021 förklaras av att utgifterna utanför ramen minskar med cirka 2 miljarder euro, medan utgifterna inom ramen på motsvarande sätt ökar med sammanlagt cirka 1,6 miljarder euro jämfört med den ordinarie budgeten för 2021. Av utgifterna utanför ramen minskar i synnerhet utgifter som hänför sig till coronavirussituationens hälsosäkerhet (-1,7 miljarder euro) och till utvecklingspolitiska investeringar (-0,6 miljarder euro).

Utgiftsnivån jämfört med den ordinarie budgeten för 2021 höjs på motsvarande sätt särskilt av att cirka 0,9 miljarder euro av välfärdsområdenas finansiering för 2023 förfaller till betalning redan i december 2022. Dessutom höjs utgiftsnivån för 2022 av lagstadgade och avtalsbaserade indexförhöjningar (0,6 miljarder euro), ändringskostnaderna för

reformen av social- och hälsovården och räddningsväsendet (0,2 miljarder euro) samt ökningen av anslagen som ska betalas till Europeiska unionen (0,2 miljarder euro).

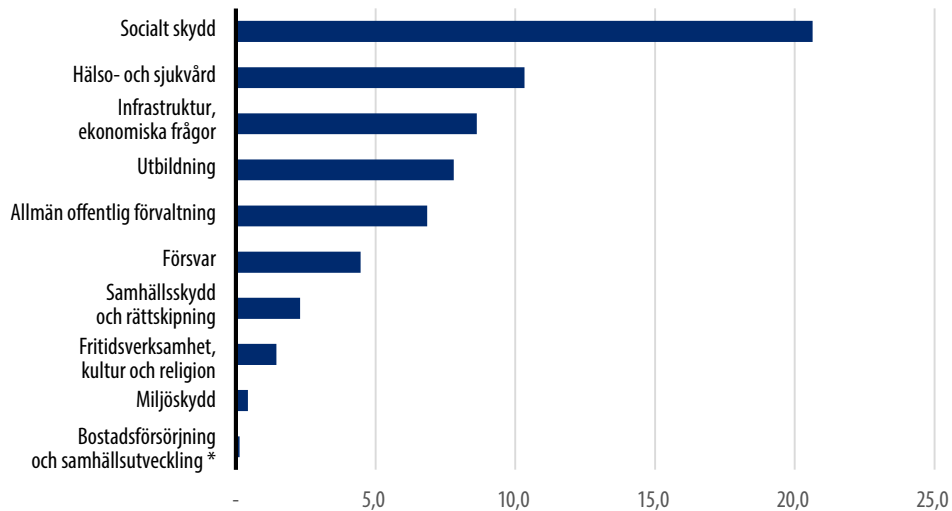
På vilket sätt anslagen det vill säga de statliga utgifterna anvisas till olika användningsändamål beror på politiska beslut, ekonomiska strukturer och konjunkturer. Jämfört med den ordinarie budgeten för 2021 minskar de totala utgifterna för statens budgetekonomi med 0,7 procent. För vissa grupper har dock anslagen ökats.

När utgifterna granskas grupperade enligt den offentliga sektorns uppgift (COFOG) är de största enskilda faktorerna som förklarar minskningen utgifter som anvisas för främjande av den sociala tryggheten och näringslivet.

För näringslivet är de mest betydelsefulla faktorerna som förklarar minskningen regeringens beslut att minska energiskattestödet och föregående års kapitaliseringen av engångsnatur av Finlands Malmförädling Ab. Den allmänna ekonomiska situationen har förbättrats, vilket också ses som en nedgång i de totala utgifterna för den sociala tryggheten. Minskningen i socialskyddsutgifterna förklaras speciellt av minskade utgifter för utkomstskyddet för arbetslösa. Bland socialskyddsutgifterna har utgifterna för pensioner och boendestöd ökat ytterligare från föregående år. Trots ökad statskuld har ränteutgifterna minskat, vilket delvis förklaras av minskade totala utgifter som hänför sig till den allmänna offentliga förvaltningen.

Den största enskilda ökningen i budgetekonomin är satsningen på utbildning, vars utgifter ökar med 5 procent. Ökningen förklaras bland annat av förlängningen av läropliktsåldern. Försvarsutgifterna ökar med knappt två procent på grund av utgifter som hänför sig till anskaffningen av försvarsmateriel och jaktplan.

Granskat per uppgiftsklass ökar utgifterna för hälso- och sjukvård med en halv procent. Kostnaderna för statsunderstödet för social- och hälsovården till följd av coronavirussituationen (bland annat satsningen på testningsteknik och annan testning samt på spårning) har minskat betydligt jämfört med föregående år men å andra sidan ökas utgifterna av kostnader för ändringar som hänför sig till social- och hälsovårdsreformen och kostnader för att inleda verksamheten, inklusive det att halva delbetalningen av den statliga finansieringen för januari 2023 betalas till välfärdsområdena redan i december 2022. Därför kommer kostnaderna i fråga att hållas nästan oförändrade jämfört med föregående år.

Figur 6. Anslagen i budgetpropositionen för 2022 enligt användningsändamål (COFOG), md euro

* Merparten av de utgifter som hänför sig till stödande av bostadsproduktionen finansieras med medel ur bostadsfonden, som står utanför statsbudgeten. Dessutom ingår de direkta bostadsbidragen i utgifterna för socialt skydd.

En del av de inkomster som ingår i statsbudgeten kommer från Europeiska unionen, men samtidigt betalar finska staten också avgifter till EU. På statsfinansiell nivå uppskattas att Finland kommer att betala cirka 2,7 miljarder euro till EU:s budget och Europeiska utvecklingsfonden 2022. Finlands betalningar ökar med 165 miljoner euro jämfört med budgeten för 2021. Från EU:s budget beräknas inflyta inkomster på cirka 1,2 miljarder euro, vilket är 36 miljoner euro mindre än vad som beräknas inflyta 2021. Förhållandet mellan EU-inkomster och utgifter i statsfinanserna åskådliggörs i tabell 3.

Tabell 3. Sammandrag av betalningarna mellan staten och EU 2020–2022, mn euro

UTGIFTERNA INOM STATSFINANSENA	Bokslut 2020	Budgeten 2021	Budget förslag 2022
Budgetekonomin			
Momsavgiften	306	319	294
Plastikavgiften			69
BNI-avgiften	1 815	2 106	2 242
Finansiering av rabatten till Förenade kungariket	155		
EU-AVGIFTER SAMMANLAGT	2 276	2 425	2 605
Europeiska utvecklingsfonden	71	62	47
Sammanlagt	2 347	2 487	2 652
INKOMSTER INOM STATSFINANSENA			
Budgetekonomin			
Jordbruksstöd	530	537	530
Landsbygdsutveckling	302	420	370
Strukturpolitiskt stöd	210	200	220
Uppbördsprovision för tullar m.m.	35	42	48
Övriga inkomster	54	51	46
Fondekonomin	1 131	1 250	1 214
Interventionsfonden	0,4	0,1	0,1
Gårdsbrukets utvecklingsfond	0,0	0,0	0,0
Sammanlagt	1 131	1 250	1 214
Tullar samt jordbruks- och sockeravgifter som tagits ut för EU	174	180	192

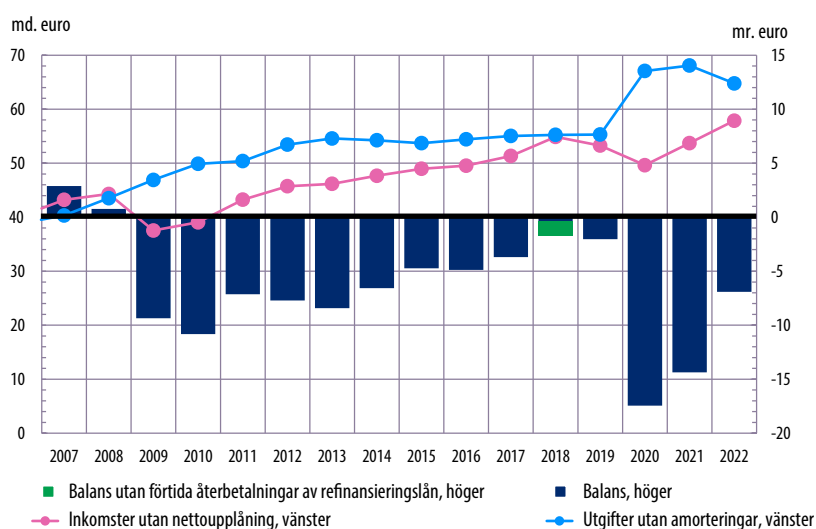
År 2022 är det andra året för EU:s fleråriga ramperiod 2021–2027. Den nationella ratifieringsrundan om det nya finansieringssystemet för unionen det vill säga ett system för dess egna medel slutfördes i alla medlemsstater före slutet av maj 2021 och därför trädde det nya systemet för egna medel i kraft i juni 2021. Konsekvenserna av det nya systemet för medlemsavgiftsandelarna beaktas retroaktivt från början av 2021. Kommissionen kommer att föreslå nya

finansieringskällor för unionen det vill säga nya egna medel hösten 2021. Förslagen ska gälla auktionsinkomster från systemet med utsläppshandel, inkomster från digitalskatt och från mekanismen för koldioxidjustering vid gränserna. Syftet är att genom nya egna medel i framtiden lätta trycket som återbetalningen av upplåningen för återhämtningsinstrumentet medför på de nationella medlemsavgifterna. Enligt tidsplanen som nedtecknades i november 2020 i det interinstitutionella avtalet mellan unionens institutioner, införs nya egna medel eventuellt från början av 2023. Nya egna medel kräver dock ett enhälligt beslut av medlemsstaterna och ratificering i de nationella beslutande organen.

Underskott

Budgetpropositionen för 2022 uppvisar ett underskott på cirka 6,9 miljarder euro, vilket kommer att finansieras genom ökad skuldsättning. Utan effekten av utbetalningen av välfärdsområdenas finansiering för 2023 i december 2022 är underskottet cirka 0,9 miljarder euro mindre. Uttryckt i nationalräkenskapsbegrepp uppskattas underskottet i statsfinanserna 2022 vara cirka 2,8 procent i förhållande till bruttonationalprodukten. Statens budgetekonomi har uppvisat ett underskott sedan 2009. Under 2020 och 2021 utökas underskottet i budgetekonomin betydligt av ökade kostnader till följd av coronavirusituationen, försämrade skatteinkomster och åtgärder för att ekonomin ska återhämta sig. Situationen åskådliggörs i figur 7.

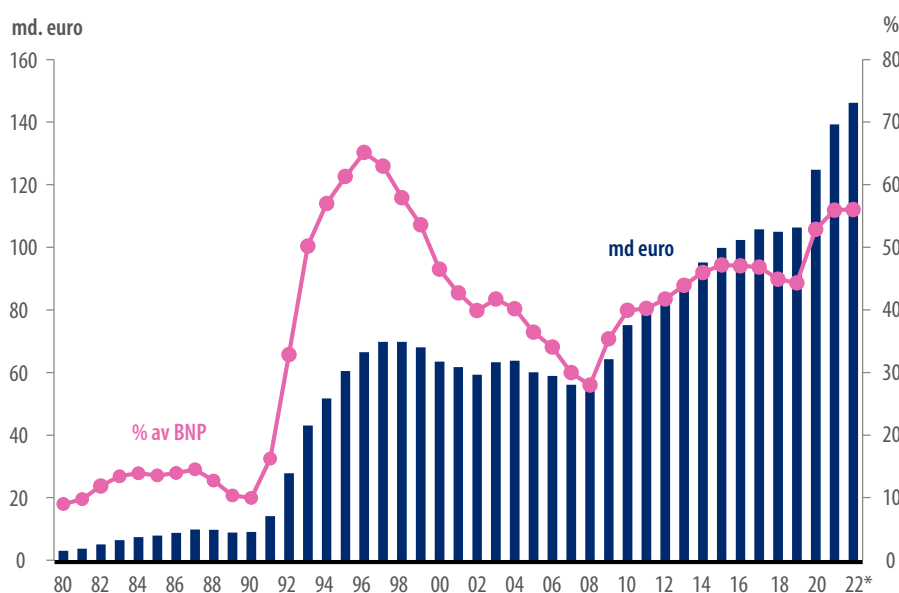
Figur 7. Budgetekonomins inkomster, utgifter och balans 2007–2022, md euro

Skuld

Statsskulden, inklusive skulden i fondekonomin, beräknas vara cirka 146 miljarder euro i slutet av 2022, vilket är cirka 56 procent i förhållande till bruttonationalprodukten. Figur 8 visar att statsskulden har börjat öka kraftigt i förhållande till bruttonationalprodukten från och med 2020.

Figur 8. Statsskulden 1980-2022

4.2 Plock ur skatte- och anslagsbesluten i budgetpropositionen för 2022

Ändringar i beskattningsgrunderna

I enlighet med regeringsprogrammet görs en indexjustering i skattegrunderna för förvärvsinkomster på alla inkomstnivåer, vilket minskar statens skatteinkomster med 295 miljoner euro per år. Syftet med indexjusteringen är att beskattningen inte ska stramas åt som en följd av skattesystemets progressivitet och ökningen av den allmänna inkomstnivån. Till följd av det sänkta beskattningsvärdet för utsläppssnåla tjänstebilar, en temporär höjning av hushållsavdraget både för att slopa oljeuppvärmning och för hushålls-, omsorgs- och vårdarbete samt den fortsatta sänkta lotteriskatten minskar skatteintäkterna också med sammanlagt cirka 132 miljoner euro på årsnivå. Till en minskning av skatteintäkterna bidrar dessutom avvecklingen av ränteavdragsbegränsningarna för offentliga

infrastrukturprojekt och tilläggsavdraget på 150 procent under 2022–2027 för forsknings-samarbete som hänför sig till forsknings- och utvecklingsverksamhet. Skatteintäkterna ökar genom revideringen av bestämmelsen om begränsning av ränteavdraget och revideringen av bestämmelsen om rättelse av internprissättning.

I enlighet med regeringsprogrammet hänför sig åtgärderna för skärpt beskattning i regel till punktskatt. Syftet är att finansiera de permanenta utgiftsökningar som följer av regeringsprogrammet och samtidigt styra konsumtionen i en mera miljövänlig och hälsosam riktning.

Den gradvisa minskningen av skattestödet för paraffinisk diesel och skatteåterbäringen till energiintensiva företag fortsätter. Skattestödet för torv ökas genom att utöka gränsen för skattefri användning av torv för alla anläggningar och höja den till 10 000 megawattimmar. Dessutom överförs värmepumpar och datorhallar som genererar värme till fjärrvärmenätet samt elpannor till den lägre elskatteklassen II. Återvinningsindustrin överförs dessutom till den lägre elskatteklassen II. Det införs en skatt på användning av biogas i trafiken. Tobaksskatten höjs med sammanlagt 100 miljoner euro 2022 och 2023. Renodlade elbilar befrias från bilskatt och fordonsskattens grundskatt höjs i motsvarande grad för renodlade elbilar. Halveringen av farledsavgiften fortsätter, vilket sänker skatteintäkten med 37 miljoner euro 2022.

Ändrade beskattningsgrunder minskar statens skatteinkomster i nettobelopp med cirka 0,3 miljarder euro på årsnivå. I enlighet med regeringsprogrammet kommer kommunerna att kompenseras enligt nettobelopp för de konsekvenser regeringens ändringar i beskattningsgrunderna har på skatteintäkterna

Den allmänna offentliga förvaltningen (inklusive utrikesförvaltningen)

Jämfört med den ordinarie budgeten för 2021 föreslås en minskning på 353 miljoner euro för huvudtiteln omkostnader för statsrådets kansli. Minskningen beror främst på att det anslag på 350 miljoner euro som beviljats 2021 för kapitalisering av Finavia Abp faller bort ur budgeten.

För statsrådets gemensamma översättnings- och språktjänster föreslås ett tillägg på 0,3 miljoner euro.

För främjande av Sannings- och försoningskommissionen för samer föreslås ett tillägg på 0,46 miljoner euro.

Sammanlagt 1,3 miljarder euro föreslås för det internationella utvecklingssamarbetet. Anslagen för utvecklingssamarbete uppskattas 2022 vara cirka 0,49 procent i förhållande

till bruttonationalinkomsten. För en höjning av Finnfunds kapital föreslås 10 miljoner euro och för finansinvesteringar inom utvecklingssamarbetet cirka 130 miljoner euro.

För omkostnader för den nya tillståndsmyndighet som inledde sin verksamhet 2020 och som administrerar användningen av uppgifter inom social- och hälsovården föreslås ett anslag på 2,2 miljoner euro.

För Skatteförvaltningens och Tullens omkostnader föreslås sammanlagt 620 miljoner euro. I utgifterna ingår det nationella inkomstregistrets omkostnader på 28 miljoner euro, vilket också inkluderar utgifter för uppbyggnad av ett positivt kreditregister. I Tullens omkostnader ingår 20 miljoner euro för totalreformen av tullklareringssystemet och 750 000 euro för bekämpning av penningtvätt som en del av återhämtnings- och resiliensplanen. Dessutom föreslås 28 miljoner euro för skatteåterbärningar, ränteutgifter i anslutning till beskattningen och för återbärningar av bilskatt vid utförelse.

För Finlands Akademi föreslås en fullmakt för forskningsprojekt på 390,5 miljoner euro, som omfattar en fullmakt på 40,5 miljoner euro i enlighet med återhämtnings- och resiliensplanen.

År 2022 hålls de första välfärdsområdesvalen och de totala kostnaderna för dem är 11,9 miljoner euro. För att hålla valen föreslås ett tillägg på 7,8 miljoner euro

Försvaret

För försvarsministeriets förvaltningsområde föreslås anslag på sammanlagt 5,1 miljarder euro, vilket är 221 miljoner euro mer än i den ordinarie budgeten för 2021. Av tillägget är cirka 144 miljoner till följd av mervärdesskatt som hänför sig till upphandlingen av multirolljaktplan. Till övriga delar ökar utgifterna för förvaltningsområdet närmast med justering av löner och andra pris- och kostnadsjusteringar samt överföringar av beställningsfullmakter för anskaffningen av försvarsmateriel i den tredje tilläggsbudgeten för 2021.

Utgifterna minskas bland annat av den ändrade årsandelen för anskaffningen Flottij 2020 och av att den matpenning som betalas till beväringarna under coronaviruspandemin, de avtalsoldater som anställs som stimulansåtgärd och annan visstidsanställd personal faller bort.

För Försvarsmaktens omkostnader föreslås ett anslag cirka 1,96 miljarder euro, vilket innebär en minskning med 9 miljoner euro jämfört med den ordinarie budgeten för 2021.

Försvarsmaktens nya beställningsfullmakter enligt budgetpropositionen för 2022 och de tidigare beviljade beställningsfullmakterna föranleder utgifter till ett belopp av

sammanlagt 2,37 miljarder euro år 2022 och sammanlagt 9,46 miljarder euro åren efter budgetåret (inklusive HX och Flottilj 2020).

Den allmänna ordningen och säkerheten

För domstolarna föreslås anslag på sammanlagt cirka 301 miljoner euro, vilket är cirka 6 miljoner euro mindre än i den ordinarie budgeten för 2021. Den föregående innehåller kostnader för planering och upprättande av ett videoupptagningssystem som krävs för att koncentrera mottagningen av bevis till tingsrätterna och upptagningen av bevisning för hovrättsbehandlingen och för det föreslås 2,74 miljoner euro.

Åklagarmyndigheten föreslås anslag på cirka 54,7 miljoner euro, vilket är cirka 1 miljon euro mindre än i den ordinarie budgeten för 2021.

Till omkostnadsanslaget för Brottsförhållningsmyndigheten föreslås ett tillägg på 2 miljoner euro. Anslaget ska användas dels till att minska fångvakternas ensamarbete, dels till satsningar på att de kvinnliga fångarnas särskilda behov ska kunna beaktas bättre än för närvarande.

För polisväsendet föreslås sammanlagt 856 miljoner euro. Enligt det tidigare beslut som fattats i enlighet med regeringsprogrammet ökas anslagen från 2021 med 2,5 miljoner euro för att uppnå målnivån (7 500) för årsverken inom polisen. Dessutom föreslås 10,6 miljoner euro för att förvalta det eftersträvade antalet årsverken och fortsätta människohandelsenhetsens arbete. För polisens behov av tilläggsresurser för att bekämpa brott som riktar sig mot kritiska sektorer föreslås 1,2 miljoner euro (15 år).

För Gränsbevakningsväsendet föreslås sammanlagt 280 miljoner euro. I budgetpropositionen föreslås cirka 1,37 miljoner euro för de ökade hyreskostnaderna för lokaler och 0,4 miljoner euro för nationellt genomförande av EU:s interoperabilitetsförordningar.

För Räddningsväsendets och Nödcentralverkets omkostnader föreslås sammanlagt 87,5 miljoner euro. I propositionen har beaktats återbetalningen av DigiFinland Oy:s kapital samt kostnaderna för utveckling och underhåll av nödcentralsdatabasystemet.

För migrationsförvaltningen föreslås ett anslag på 160,4 miljoner euro. För Migrationsverket föreslås ett tillägg på 5,5 miljoner euro för att trygga personalresurserna och främja arbetskraftsinvandringen. För att påskynda (en skyndsam) behandlingen av uppehållstillstånd för experter och tillväxtföretagare samt arbetstagare föreslås 1 miljon euro för 2022. För en förstudie som hänför sig till överföring av främlingspass och resedokument till UMA-systemet föreslås 0,2 miljoner euro.

Frågor som gäller näringslivet

För stödjande av forsknings-, utvecklings- och innovationsverksamhet föreslås för Business Finland en fullmakt på 572,5 miljoner euro, där det ingår en ökning med 236,1 miljoner euro jämfört med den ordinarie budgeten för 2021. Ökningen föranleds av genomförandet av återhämtnings- och resiliensplan. Det föreslås ett tillägg till anslaget på 9,5 miljoner euro för en förlängning av det audiovisuella produktionsstödet 2022. Syftet är att genom incitamentet locka utländska produktionsbolag att genomföra produktioner i Finland och främja särskilt internationellt finansierade projekt.

För innovationsstöd för skeppsbyggnad föreslås en fullmakt på 15 miljoner euro.

För Business Finlands omkostnader föreslås ett tilläggsanslag på 0,5 miljoner euro för uppgifter som rör beviljande av det audiovisuella produktionsincitamentet som en del av regeringens så kallade framtidsinvesteringar.

För inrättandet av stödstrukturen Work in Finland i syfte att främja arbetskraftsinvandringen anvisas för arbets- och näringsbyråernas och Business Finlands omkostnader samt för momentet utveckling av digitaliseringen sammanlagt cirka 2,7 miljoner euro.

För NTM-centralernas omkostnader föreslås ett tillägg på 2,9 miljoner euro. Tillägget beror till största delen på tillsynen över vattentjänstverken som en del av de kritiska sektorerna, extra uppgifter som hänför sig till tillsynen över och rapporteringen om producentansvaret till följd av de ändrade avfallslagen och tilläggsresurser för byte av finansieringsperiod samt genomförandet av planen för återhämtning och resiliens.

För offentlig arbetskrafts- och företagservice föreslås ett anslag på 285 miljoner euro, vilket är 9 miljoner euro mer än i den ordinarie budgeten för 2021. För ett försök med rekryteringsstöd till små och medelstora företag föreslås ett tillägg på 4 miljoner euro och för ytterligare utökning av lönesubventionen 3 miljoner euro. För Te-byråernas omkostnader föreslås ett tillägg på 70 miljoner euro för genomförandet av den nordiska modellen för arbetskraftsservice. Finansieringen är en del av genomförandet av återhämtnings- och resiliensplan.

För att främja sysselsättningen av partiellt arbetsföra föreslås inrättande av ett nytt bolag med specialuppgifter. Bolaget sysselsätter partiellt arbetsföra i längre anställningsförhållanden. För bolaget ställs som mål att en del av arbetstagarna till slut ska få sysselsättning på den öppna arbetsmarknaden hos en annan arbetsgivare. Bolagets aktiekapital föreslås vara 10 miljoner euro, som ska finansieras med medel från återhämtnings och resiliensplan. I statsunderstöd för sysselsättning av partiellt arbetsföra föreslås ett anslag på 10 miljoner euro för att främja övergången till arbetsmarknaden för partiellt arbetsföra personer.

För att stärka Navigatorernas sektorövergripande karaktär föreslås till kommunerna cirka 3,19 miljoner euro i statsunderstöd, som ska finansieras genom finansiering från återhämtnings och resiliensplan.

För ett nytt moment av elektrifieringsstödet riktat till den energiintensiva industrin föreslås ett anslag på 87 miljoner euro. Genom elektrifieringsstöd till den energiintensiva industrin skapar man incitament för klimatneutral produktion och elektrifiering av energiintensiva företag på ett sätt som tar hänsyn till kostnadskonkurrenskraften. Stödnivån för elektrifieringsstödet är 25 procent och det maximala stödbeloppet är 150 miljoner euro per år.

För integration och främjande av arbetskraftsinvandring föreslås 8,5 miljoner euro.

För statens ersättning för integration föreslås 154 miljoner euro, vilket är 17 miljoner euro mindre än i den ordinarie budgeten för 2021. Ersättningarna minskar med 22 miljoner euro till följd av det minskade antalet asylsökande som beviljats uppehållstillstånd. Samtidigt föreslås för ersättningarna ett tillägg på sammanlagt 2,2 miljoner euro med anledning av en höjning av flyktingkvoten från 850 till 1050 personer år 2021 och 2022. Dessutom föreslås ett tillägg på 2,4 miljoner euro för ersättningar som betalas för personer som evakuerats från Afghanistan.

Anslagen för utvecklingen av landsbygden ökar med 69,1 miljoner euro till 491,2 miljoner euro. Målen för utveckling av landsbygden stöds genom bland annat företagsstöd för landsbygden, forsknings- och utvecklingsprojekt samt rådgivning till landsbygden. Ett centralt redskap är programmet för utveckling av landsbygden i Fastlandsfinland 2014–2020, vars genomförande fortsätter 2022.

För transportnätet föreslås cirka 2 miljarder euro i finansiering, inklusive 1,37 miljarder euro för bastrafikledshållningen. För utveckling av trafikledsnätet föreslås 664 miljoner euro, vilket inbegripet nya trafikledsprojekt omfattar livscykelprojekt, upphandling av mark- och vattenområden som behövs för nya trafikleder, infra-understöd för trafikleder och understöd för enskilda vägar samt understöd för att främja gång och cykling. Som en del av åtgärderna i färdplanen för fossilfria transporter anvisas ett anslag på 4 miljoner euro för att främja gång och cykling.

För tjänster inom trafik, transport och kommunikation föreslås sammanlagt 807 miljoner euro, varav 89 miljoner euro för förbättrande av konkurrenskraften för fartyg som används för sjötransport, 20,2 miljoner euro för understöd till tjänster inom trafik, transport och kommunikation samt 20,4 miljoner euro för köp och utvecklande av trafik- och förbindelsefartygstjänster i skärgården. För köp och utvecklande av tjänster inom den offentliga persontrafiken föreslås 105,7 miljoner euro, i vilket det i överensstämmelse med regeringsprogrammet ingår en nivåförhöjning på 20 miljoner euro för klimatåtgärder och ett tillägg

på 3 miljoner euro i enlighet med färdplanen för fossilfria transporter för understöd till kollektivtrafiken i stora och medelstora stadsregioner.

Miljö- och naturvård

I budgetpropositionen minskar anslagen för naturvård med 36 miljoner euro jämfört med budgeten för 2021, men det tillägg i enlighet regeringsprogrammet som kan jämföras med början av regeringsperioden är 2022 sammanlagt 76,3 miljoner euro inklusive både bestående poster och poster av engångsnatur.

Som en del av tilläggen för finansieringen av naturvård fortsätter genomförandet av livsmiljöprogrammet Helmi och handlingsplanen för den biologiska mångfalden i skogarna i södra Finland (METSU). Inklusive skyddet av myrmark föreslås det att uppskattningsvis 46 miljoner euro kan användas för Helmi-programmet. Naturvårdslagen reformeras och tillämpningen av ekologisk kompensation utreds.

Programmet för effektiviserat vattenskydd fortsätter genom att stödja genomförandet av effektiva och kostnadseffektiva åtgärder för vatten- och havsvård i form av samarbete mellan olika förvaltningsområden, den privata sektorn, sakkunniginrättningar samt den kommunsektorn och organisationsfältet, för vilket det föreslås ett anslag på 12 miljoner euro.

För den verksamhet som den nationella klimatpanelen utövar enligt klimatlagen reserveras 0,75 miljoner euro.

Den cirkulära ekonomin ska utgöra grund för Finlands ekonomi. För det nationella genomförandet av programmet för främjande av cirkulär ekonomi föreslås 4,5 miljoner euro inom miljöministeriets förvaltningsområde. Dessutom föreslås ett anslag på 0,2 miljoner euro för upprätthållande av den dataplattform för avfall och biflöden (Materialtorget) som tjänar den cirkulära ekonomin och avfallssektorn.

För främjande av naturresurs- och bioekonomi föreslås 0,7 miljoner euro för utveckling av och utredningar om fodertillsatser som minskar utsläppen från utfodring av husdjur och ett tillägg på 1,0 miljon euro för försöksprogrammet för återvinning av näringsämnen.

För Naturresursinstitutets omkostnader föreslås ett tillägg på 1,0 miljon euro för finansiering av forskningsinvesteringar och 1,14 miljoner euro för forskning om utsläppsminskning från torvmarksåkrar.

Boende och samhällstjänst

Ett förhandlingsresultat om avtal om markanvändning, boende och trafik (MBT) uppnåddes mellan staten och de fyra regionerna (Helsingfors, Åbo, Tammerfors och Uleåborg) 2020. MBT-avtalen främjas med understöd för kommunalteknik, för vilka det föreslås ett anslag på 25 miljoner euro och tidsbundna startbidrag avsedda för statsunderstödd bostadsproduktion, för vilka det föreslås ett anslag på totalt 39 miljoner euro.

Det föreslås att byggande och reparation av bostäder för grupper med särskilda behov utöver räntestödslån ska subventioneras med ett investeringsunderstöd på 90 miljoner euro. Understöden riktas primärt till åtgärder för att främja bostadsproduktionen för de svagaste grupperna. För energiunderstöd till bostadshus föreslås 40 miljoner euro. För reparationsunderstöd föreslås sammanlagt 36,5 miljoner euro, som huvudsakligen riktas till efterinstallation av hissar och till understöd för reparation av bostäder för äldre och personer med funktionsnedsättning och av det ska 0,85 miljoner euro användas till understöd som hänför sig till åtgärdsprogrammet för äldres boende.

För utveckling och utvidgning av boenderådgivningen anvisas från statsbudgeten och från statens bostadsfond ett anslag på sammanlagt 3,9 miljoner euro. För ett riksomfattande digitalt register och en dataplattform för den byggda miljön reserveras 3 miljoner euro.

Hälso- och sjukvård

Det föreslagna anslaget för kommunernas social- och hälsovård uppgår till 541,7 miljoner euro, vilket innebär en minskning med cirka 1,47 miljarder euro. Minskningen beror till största delen på engångsersättningarna på 1,7 miljarder i budgeten för 2021 för tjänstesystemet för social- och hälsovården till följd av coronavirussituationen.

Studerandehälsovården som Studenternas hälsovårdsstiftelse tillhandahåller föreslås få finansiering på 65,8 miljoner euro.

För den statliga finansieringen till hälso- och sjukvårdsenheter för forskning på universitetsnivå föreslås 25 miljoner euro. För den statliga ersättningen för kostnader för specialiseringsutbildning för personal vid enheter inom social- och hälsovården har det föreslagits 96 miljoner euro.

Det föreslås att det för utveckling av social- och hälsovårdens servicestruktur ska reserveras 133 miljoner euro, vilket är 5 miljoner euro mer än i den ordinarie budgeten för 2021.

För att tillhandahålla läkar- och sjukvårdshelikopterverksamhet föreslås att det beviljas ett statsunderstöd på 33 miljoner euro till FinnHEMS Oy. Anslagsökningen med 5,17 miljoner euro beror på en omorganisering av flygverksamheten.

För beredningen av färdplanen för läkemedelsärenden föreslås att anslag på 4 miljoner euro.

Rekreations- och kulturverksamhet

Statsandelssystemet för performativ konst reformeras och det föreslås att det till reformen utöver de tillägg som redan genomförts i enlighet med tidigare beslut anvisas tilläggsfinansiering på 8,5 miljoner euro från och med 2022. För kapitalisering av en fond för att stödja den kreativa sektorn och kulturverksamheten anvisas som en del av regeringens framtidsinvesteringar 7,5 miljoner euro.

För projektberedningen, planeringen samt beredning och inledning av verksamheten för arkitektur- och designmuseet föreslås 0,6 miljoner euro 2022.

Nivån på konstnärstipendierna höjs i enlighet med regeringsprogrammet så att det för dem presenteras 0,4 miljoner euro i tilläggsfinansiering från och med 2022 utöver den tidigare höjningen på 1,4 miljoner euro.

För en etablering av modellen för utställningsarvoden föreslås 1 miljon euro. Dessutom föreslås för kompensation för privat kopiering ett tillägg på 4 miljoner euro.

För idrottsverksamhet föreslås anslag på 141 miljoner euro, vilket är 20 miljoner euro mindre än i den ordinarie budgeten för 2021. Främjandet av idrott och elitidrott fortsätter 2022 i enlighet med genomförandet av regeringsprogrammet och den idrottspolitiska redogörelsen.

För hobbyverksamhet för barn och unga föreslås i enlighet med tidigare beslut 14,5 miljoner euro 2022. Denna så kallade FinlandsmodeLL introducerar fler fritidsaktiviteter i anslutning till barns och ungas skoldag och avsikten är att aktiviteterna ordnas på basis av elevernas önskemål.

Utbildning

För allmänbildande utbildning och småbarnspedagogik föreslås ett anslag på 885 miljoner euro, vilket är 43 miljoner euro mer än i den ordinarie budgeten för 2021.

För programmet för utveckling av kvaliteten och jämlikheten inom den grundläggande utbildningen föreslås 60 miljoner euro och för programmet för utveckling av kvaliteten och jämlikheten inom småbarnspedagogiken föreslås 80 miljoner euro 2022 när tillägget på 30 miljoner euro som hänför sig till regeringens framtidsinvesteringar beaktas.

Genomförandet av utvidgningen av läroplikten och av det avgiftsfria andra stadiet fortsätter. För reformen föreslås 65 miljoner euro 2022. Verksamheten för att stärka elev- och studerandevårdstjänsterna fortsätter. Som en del av regeringens framtidsinvesteringar föreslås för kvalitets- och tillgänglighetsprogrammet för gymnasieutbildningen 10 miljoner euro 2022.

Reformen av den yrkesinriktade utbildningen förs vidare. För att anställa lärare och handledare föreslås som en del av regeringens framtidsinvesteringar 70 miljoner euro i tilläggsfinansiering för 2022.

För försöket med att förnya utbildningsersättningen för läroavtalsutbildning föreslås 5 miljoner euro 2022.

För att svara mot en ändring av vårdardimensioneringen föreslås det att det för utbildning av nya närvårdare reserveras 43 miljoner euro 2022 i enlighet med det redan tidigare fattade beslutet.

För högskoleundervisning och forskning föreslås ett anslag på cirka 3,4 miljarder euro, vilket innebär en ökning med 87 miljoner euro jämfört med den ordinarie budgeten för 2021. Med stöd av Jubileumsfonden för Finlands självständighet Sitras donation kapitaliseras universiteten med 67 miljoner euro 2022. Kapitaliseringen genomförs på basis av universitetens medelsanskaffning.

För studiestöd föreslås 700 miljoner euro, vilket är 56 miljoner euro mer än i budgeten för 2021. Orsaken till höjningen är i synnerhet ökade utgifter för studielånskompensation.

I enlighet med ändringen av lagen om studiestöd beaktas den utdragna coronavirussituationen i villkoren för studielånskompensationen och studielånsavdraget för låntagare som har avlagt högskoleexamen. Utgifterna för studielånskompensation bedöms öka på grund av flexibiliteten med cirka 10 miljoner euro 2022.

Den sociala tryggheten (inklusive arbetspensionerna)

För utjämning av familje- och boendekostnader, grundläggande utkomststöd och vissa tjänster föreslås anslag till ett belopp av 4,5 miljarder euro, vilket är 9,8 miljoner euro mer än i den ordinarie budgeten för 2021. Ökningen beror på ändringar i behovsbedömningen och Folkpensionsanstaltens ökade verksamhetskostnader.

För Folkpensionsanstaltens verksamhetskostnader föreslås sammanlagt 490,5 miljoner euro, vilket innebär en ökning med 9,2 miljoner euro jämfört med den ordinarie budgeten för 2021.

För utkomstskyddet för arbetslösa föreslås anslag till ett belopp av 2,6 miljarder euro, vilket är 0,3 miljarder euro mindre än i den ordinarie budgeten för 2021. Minskningen orsakas av den beräknade nedgången i antalet arbetslösa och permitterade.

I fråga om utkomstskyddet för arbetslösa har man beaktat att den nordiska modellen för arbetskraftsservice tas i bruk den 1 maj 2022. De påföljder för utkomstskyddet för arbetslösa som hänför sig till arbetsökning och service graderas och man tar i bruk en anmärkning. Om arbetsökanden på nytt låter bli att fullgöra skyldigheten att söka arbete, tillämpas en tid utan ersättning motsvarande fem utbetalningsdagar för arbetslöshetsförmånen. Om arbetsökanden upprepar förfarandet tillämpas en tid utan ersättning på 10 dagar. Modellen bedöms öka utgifterna för utkomstskyddet för arbetslösa med 16,7 miljoner euro det år den träder i kraft och med 25,0 miljoner euro från och med år 2023. Modellen bedöms stärka sysselsättningen med 9 500–10 000 nya sysselsatta. I utkomstskyddet för arbetslösa har det också beaktats 1,5 miljoner euro som kostnadseffekt för arbetskraftspolitisk utbildning som leder till högskoleexamen.

I det allmänna bostadsstödet har beaktats undervisnings- och kulturministeriets förslag om att öka antalet studieplatser i högskolorna och i närvårdarutbildningen, vilket ökar kostnaderna för allmänt bostadsstöd med 24,2 miljoner euro.

För pensionerna föreslås 5,0 miljarder euro, vilket är nästan samma som i den ordinarie budgeten för 2021.

Reformen av familjeledigheterna bedöms träda i kraft i början av 2022. I reformen föreslås det att rätten till barnpension ska förlängas med två år, vilket innebär att rätten till barnpension upphör när barnet fyller 20 år. Rätten till efterlevandepension föreslås gälla 10 år eller minst tills den yngsta med rätt till barnpension fyller 18 år. Efterlevandepensionen ska även betalas till en sambo som bott i gemensamt hushåll med förmånslåtare och som har ett gemensamt minderårigt barn med förmånslåtare. Reformen ökar statens utgifter med 0,3 miljoner euro det år den träder i kraft och med 1,0 miljon euro i slutet av ramperioden.

Familjeledighetsreformen avses träda i kraft den 1 augusti 2022. Syftet med reformen är att förbättra jämlikheten mellan föräldrarna samt jämlikheten och jämställdheten när det gäller olika familjereformer samt barn och föräldrar som lever i olika slags familjer genom enhetliga bestämmelser om föräldrapenning. Familjeledighetsreformen bedöms öka statens utgifter med 1,0 miljon euro det år den träder i kraft och med cirka 9 miljoner euro från och med år 2023.

För att utveckla och genomföra riksomfattande informationshanteringen inom hälso- och sjukvården föreslås 36,6 miljoner euro, vilket innebär en ökning med 6,2 miljoner euro.

Finansieringen för skyddshemmens verksamhet är 24,55 miljoner euro. Det har reserverats 1,5 miljoner euro för brådskande socialservice för personer som uppehåller sig illegalt i landet.

Det föreslås att de temporära lagändringar som gjort det möjligt att ersätta laboratorieundersökning av coronavirus och coronavaccin från sjukförsäkringen ska fortsätta fram till den 30 juni 2022. Detta bedöms öka kostnaderna för sjukförsäkringen med sammanlagt 5,9 miljoner euro. Statens andel av kostnaderna är cirka 4 miljoner euro.

För det skyddade beloppet i militärunderstödet föreslås ett tillägg på 0,2 miljoner euro.

Kompensation för minskade tipsmedel

Veikkaus Ab:s intäkter för främjande av motion och idrott samt fysisk fostran, forskning, konst och ungdomsarbete är 359,3 miljoner euro, vilket innehåller en sänkning av lotteriskatten (42,4 miljoner euro). Dessutom intäktsförs outdelade vinstmedel till ett belopp på sammanlagt 2,25 miljoner euro. Minskade tipsmedel kompenseras till undervisnings- och kulturministeriets förvaltningsområde 2022 med budgetmedel med ramverkningar på sammanlagt 131,4 miljoner euro.

För understöd till sammanslutningar och stiftelser för främjande av hälsa och social välfärd föreslås 332,7 miljoner euro. Minskningen av anslaget med 29,7 miljoner euro beror på en minskad intäktskalkyl för Veikkaus Ab. I anslagen har man beaktat att sänkningen av lotteriskatten har en konsekvens på 34,4 miljoner euro, att 50 miljoner euro i outdelade vinstmedel i balansräkningen dragits in och att budgetfinansiering för 58,5 miljoner euro har kompenserats.

Reformen av ordnandet av social- och hälsovården samt räddningsväsendets

Lagarna om en reform av ordnandet av social- och hälsovården och räddningsväsendet godkändes i riksdagen sommaren 2021 och de träder i kraft gradvis. Införandelagen, genom vilken välfärdsområdena inrättas, trädde i kraft den 1 juli 2021. Uppgifterna att ordna social- och hälsovården och räddningsväsendet överförs från kommunerna till välfärdsområdena den 1 januari 2023.

I enlighet med lagen om välfärdsområdenas finansiering (617/2021) betalas hälften av betalningsposten för januari 2023 till välfärdsområdena redan i december 2022. Andelen är uppskattningsvis cirka 0,9 miljarder euro och det föreslås att den beaktas i budgeten för 2022. Utgifterna för 2023 minskar med motsvarande belopp.

Reformen är förknippad med betydande ändringskostnader, varav en del ska beaktas i budgetpropositionen för 2022.

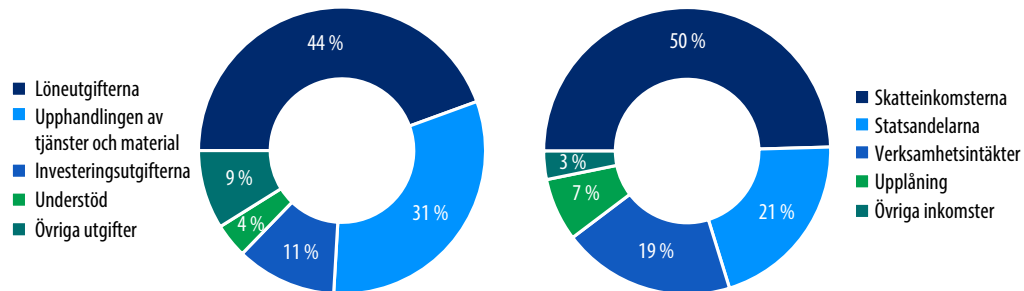
De största ändringskostnaderna är den föreslagna finansieringen på IKT-ändringskostnader 175,3 miljoner och finansieringen på 47,1 miljoner euro som hänför sig till beredningen av välfärdsområdena och social- och hälsovårdsreformen för HUS-sammanslutningen. Dessutom cirka 7,8 miljoner euro i finansiering till välfärdsområdesvalen. Utöver detta ingår i budgetpropositionen flera mindre förslag som gäller ändringskostnader och andra behov i anslutning till social- och hälsovårdsreformen för kommuner samt olika ämbetsverk och inrättningar, sammanlagt cirka 11 miljoner euro.

4.3 Den kommunala ekonomin

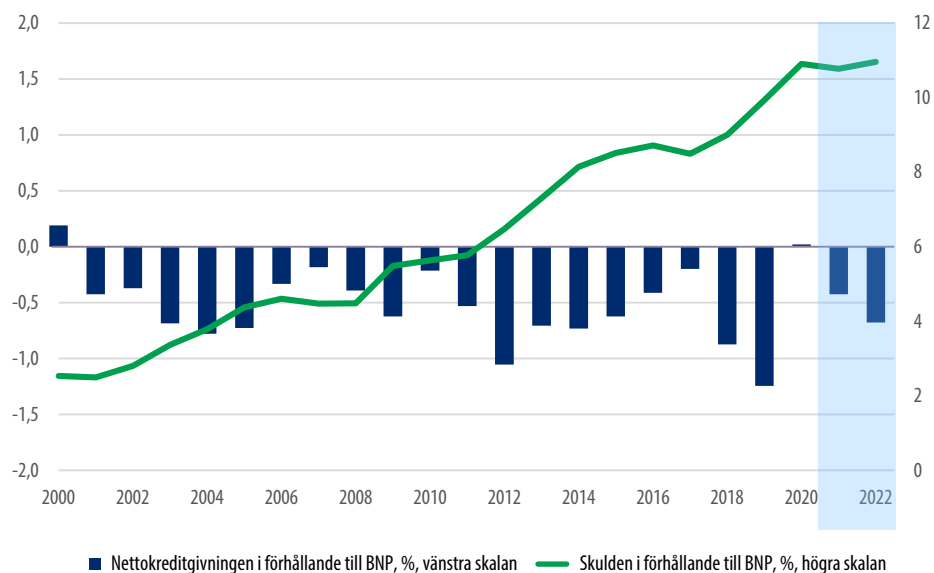
Staten finansierar kommunernas verksamhet genom statsbidragssystemet med statsandelar och statsunderstöd. Staten kan inte påverka kommunernas utgifter direkt, utan de orsakas av dels de lagar som riksdagen stiftar, dels kommunernas egna beslut. Läget inom den kommunala ekonomin och effekterna av statens åtgärder på den kommunala ekonomin beskrivs närmare i kommunekonomiprogrammet och i avsnitt 9 i den allmänna motiveringen till budgetpropositionen.

År 2022 beräknas kommunerna få 50 procent av sina inkomster som skatteinkomster, 19 procent som verksamhetsintäkter, 21 procent som statsandelar och 10 procent som andra inkomster (inklusive upplåning). Av kommunernas utgifter beräknas 44 procent bestå av personalutgifter, 31 procent av köp av tjänster och material, 11 procent av investeringsutgifter och 9 procent av andra utgifter. Fördelningen av kommunernas inkomster och utgifter åskådliggörs i figur 9.

I finansministeriets prognos beaktas de åtgärder som ingår i planen för de offentliga finanserna och i statens budgetproposition för 2022 och som påverkar den kommunala ekonomin.

Figur 9. Fördelningen av kommunernas inkomster och utgifter år 2022, %. Källa: Finansministeriet

Underskottet och skuldutvecklingen har åskådliggjorts i figur 10. Av figuren framgår det att lokalförvaltningens nettokreditgivning beräknas vara -0,7 procent av BNP 2022 och skulden i förhållande till BNP cirka 11,0 procent. En närmare redogörelse för dessa finns i kapitel 2.3 i finansministeriets publikation Ekonomisk översikt, hösten 2021.

Figur 10. Nettokreditgivningens och skuldens förhållande till BNP inom lokalförvaltningssektorn, %. Källa: Statistikcentralen, finansministeriet

Statens åtgärder inverkar på kommunernas inkomster och utgifter. I nettobelopp räknat har statens åtgärder en försämrande effekt på kommunernas ekonomi 2022.

Statsstödet till kommunerna är cirka 13,0 miljarder euro, vilket är cirka 1 miljarder euro mindre än i den ordinarie budgeten för 2021. Minskningen beror huvudsakligen på att det för 2022 inte har budgeterats motsvarande tidsbundna coronastöd som för 2021. De kalkylerade statsandelarna utgör sammanlagt 9,1 miljarder euro, vilket är cirka 0,3 miljarder euro mer än i den ordinarie budgeten för 2021.

Statsandelen för kommunal basservice föreslås 2022 vara något under 8 miljarder euro. Statsandelarna ökar jämfört med den ordinarie budgeten för 2021 med cirka 285 miljoner euro. Vid en jämförelse med föregående år ska det dock beaktas att statsandelen för basservice 2021 höjdes med ett engångsbelopp på 300 miljarder euro till följd av coronavirussituationen och att tillägget försvinner 2022. Indexhöjningen 2022 är cirka 188 miljoner euro. Förändringarna i invånarantal och beräkningsfaktorer ökar statsandelarna med cirka 54 miljoner euro.

Nivån på statsandelarna höjs av redan tidigare beslut om kommunernas nya och utvidgade uppgifter såsom ändringen av äldreservicelagen med 43,7 miljoner euro, reformen av klientavgiftslagen 28,0 miljoner euro, utvidgningen av eftervården inom barnskyddet 12 miljoner euro, utvidgningen av screeningprogrammet 10 miljoner euro och barnskyddets personaldimensionering 4,8 miljoner euro. Sammanlagt ökar de ändrade uppgifterna statsandelarna 2022 med cirka 107 miljoner euro.

Det föreslås att 10 miljoner euro av statsandelen för basservice överförs till understöd för kommunsammanslagningar.

Statens ersättning till kommunerna för minskade skatteinkomster till följd av ändrade beskattningsgrunder uppgår till cirka 2,7 miljarder euro 2022.

Staten har i regel ökat kommunernas utgifter med cirka 1,2 miljarder euro på 2022 års nivå från början av valperioden. Besluten har ökat kommunernas intäkter med sammanlagt cirka 1,5 miljarder euro på 2022 års nivå. För de nya och utvidgade uppgifterna får kommunerna full (100 procent) statsfinansiering.

4.4 Sammanfattning Finlands återhämtnings- och resiliensplan i budgetpropositionen för 2022

Finland lämnade den 27 maj 2021 en nationell återhämtnings- och resiliensplan till kommissionen. Finlands plan för återhämtning och resiliens (RRP) är en nationell plan för att dra nytta av finansieringen från EU:s facilitet för återhämtning och resiliens (RRF).

Kommissionen bedömer Finlands plan och genomförandebeslutet torde godkännas i EU-rådet i oktober 2021.

Finlands plan för återhämtnings- och resiliens är en del av Finlands program för hållbar tillväxt, genom vilket ekologiskt, socialt och ekonomiskt hållbar tillväxt stöds i enlighet med målen i regeringsprogrammet. De allmänna målen i programmet för hållbar tillväxt är att minska växthusgasutsläppen, öka produktiviteten, höja sysselsättningsgraden, påskynda tillgången till vård och främja jämställdheten

Återhämtnings- och resiliensplanen innehåller 4 så kallade pelare:

- Pelare 1: Gröna omställningen stöder ekonomiska strukturomvandlingar och ett koldioxidneutralt välfärdssamhälle
- Pelare 2: Med hjälp av digitalisering och dataekonomi stärks produktiviteten och tjänsterna görs tillgängliga för alla
- Pelare 3: Sysselsättningsgraden och kompetensnivån höjs för att påskynda hållbar tillväxt
- Pelare 4: Åtgärder som förbättrar tillgången till social- och hälsovårdstjänster och ökar kostnadseffektiviteten.

Intäkter som hänför sig till återhämtnings- och resiliensplanen samt anslag inom olika förvaltningsområden

I den tredje tilläggsbudgeten för 2021 beaktades de första investeringarna i enlighet med planen för återhämtning och resiliens. I budgetpropositionen för 2022 föreslås ytterligare fördelningar på sammanlagt 1,2 miljarder euro (anslag och fullmakter sammanlagt) för att genomföra planen för återhämtning och resiliens. Tilläggsanslagen som hänför sig till 2022 uppgår till cirka 634 miljoner euro. Utbetalningarna från EU till finska staten kommer att basera sig på hur den nationella planen framskrider och huruvida de delmål och mål som presenteras där uppnås.

I statsbudgeten räknas intäkterna som intäkter från EU. Från EU beräknas det samlas olika blandade intäkter på cirka 1,57 miljarder euro. De ökade intäkterna från EU förklaras till största delen av att där ingår de avgifter som fås från EU:s facilitet för återhämtning och resiliens och som uppgår till uppskattningsvis 355 miljoner euro. Kommissionen bedömer de nationella planerna och de godkänns i EU-rådet. Utbetalningarna görs på basis av framstegen med den nationella planen och när man har visat att de uppsatta målen har nåtts planenligt. Inkomstposten som hänför sig till faciliteten för återhämtning och resiliens grundar sig på kommissionens förslag.

I utrikesministeriets huvudtitel föreslås det från planen för återhämtning och resiliens finansiering av datasystemlösningar för långtidsvisum och serviceplattformen Virtual Finland på sammanlagt 6,1 miljoner euro.

I inrikesministeriets huvudtitel föreslås som anslag för polisen 1,3 miljoner euro från de utgifter som ska finansieras med intäkter från EU:s återhämtningsinstrument för den investeringshelhet som gäller säkerställande av tillsynen och genomförandet av förhindrandet av penningtvätt. Dessutom föreslås att från de utgifter som ska finansieras med intäkter från EU:s återhämtningsinstrument till Migrationsverket ett anslag på 7,8 miljoner euro för utveckling av en digital infrastruktur för att stöda invandringen för experter.

I finansministeriets huvudtitel föreslås det att 1,5 miljoner euro av finansieringen i planen för återhämtning och resiliens ska riktas till utgifter för tillståndsmyndigheter för tillvaratagande av koldioxidsnål vätgas och koldioxid som en del av planen för återhämtning och resiliens. Finansiering ur planen för återhämtning och resiliens anvisas också för effektiv tillsyn och genomförande av förhindrandet av penningtvätt.

I undervisnings- och kulturministeriets huvudtitel ingår finansiering från faciliteten för återhämtning och resiliens på sammanlagt cirka 100 miljoner euro, varav 40,5 miljoner är en fullmakt för Finlands Akademi. Av finansieringen ur planen för återhämtning- och resiliens föreslås det att 29,9 miljoner euro riktas till utveckling av servicesystemet och ett digitaliseringsprogram för kontinuerligt lärande, 15 miljoner euro till nya nybörjarplatser vid högskolorna och 14 miljoner euro till utveckling av produktions- och verksamhetsmodeller för kulturen och de kreativa branscherna.

I jord- och skogsbruksministeriets huvudtitel riktas till anslagen för naturresurshushållningen finansiering ur faciliteten för återhämtning och resiliens på sammanlagt 9 miljoner euro till två olika projekt: i åtgärderna för markanvändningssektorn utvecklas skogsvårds- och skogshanteringsmetoder som är hållbara med tanke på klimatet och tryggar naturens mångfald och tillväxt- och exportprogrammet för vattenkompetens stöder tillväxt- och exporthelheter för vattensektorn som främjar målen för hållbar tillväxt. Dessutom föreslås 1 miljon euro i finansiering till utvecklingsprojektet för det andra skedet av bostadsdatasystemet, där bostadsdatasystemets datainnehåll utökas. Genom projektet genomförs de landspecifika rekommendationer som EU gett Finland om uppbyggnad av ett positivt kreditregister.

I kommunikationsministeriets huvudtitel föreslås det att 4 miljoner i finansiering ur planen för återhämtning och resiliens riktas till utvecklingen och verifieringen av Den digitala järnvägen (Digirata). För projektet anvisas också nationell finansiering. Dessutom föreslås 15 miljoner euro i finansiering för förbättring kvaliteten och tillgången på kommunikationsnät, 1,5 miljoner euro för projektet utvecklande av ett ekosystem för elektrifierad

tung trafik och 2,5 miljoner euro i anskaffnings och konverteringsstöd samt 3 miljoner euro för forskningsinvesteringar och övningsverksamhet i cybersäkerhet.

Till arbets- och näringsministeriets förvaltningsområde riktas i samband med genomförandet av facilitet för återhämtning och resiliens sammanlagt 315 miljoner euro i anslag och en fullmakt på 692 miljoner euro. Fullmakten för energistöd ökas med 453 miljoner euro genom finansiering ur facilitet för återhämtning och resiliens och den riktas till energiinfrastruktur, ny energiteknik, koldioxidsnål vätgas och investeringar som hänför sig till elektrifiering av industrin. Till genomförandet av den nordiska modellen för arbetskrafts-service riktas 83 miljoner euro i finansiering, 3,25 miljoner till att stärka Navigatorernas sektorsövergripande karaktär och 10 miljoner till kapitalisering av aktiebolaget som främjar sysselsättningen av partiellt arbetsföra personer. Fullmakten för stöd till forsknings-, utvecklings- och innovationsverksamhet höjs med 234 miljoner euro. Även till de kreativa branscherna och turismbranschen föreslås finansiering från intäkterna för återhämtnings- och resiliensplanen.

I social- och hälsovårdsministeriets huvudtitel föreslås det att 125 miljoner euro i finansiering ur återhämtnings- och resiliensplanen ska anvisas för att åtgärda vård-, rehabiliterings- och serviceskulden inom social- och hälsovården samt försnabba tillgången till vård. Till tjänster som stöder arbetsförmågan och åtgärder som stärker psykisk hälsa och arbetsförmåga riktas 9 miljoner euro i finansiering ur återhämtnings- och resiliensplanen.

Inom miljöministeriets förvaltningsområde föreslås ur planen för återhämtning och resiliens finansiering för gipsbehandling av åkrar och projektet Återvinning av näringsämnen på sammanlagt 13 miljoner euro. Dessutom föreslås finansiering av understöd till bostadsaktiebolag och till arbetsplatsfastigheter för att utvidga laddningsinfrastrukturen för elbilar på sammanlagt 10 miljoner euro. Understödet till småhus och kommuner för att slopa från oljeuppvärmning fortsätter och för ändamålet föreslås ett anslag på totalt 33,9 miljoner euro. Enligt förslaget främjas programmet för koldioxidsnålt byggande med 3 miljoner euro 2022.

5 Pilottestning av barnbudgetering

Enligt skrivelsen i regeringsprogrammet för statsminister Sanna Marins regering förbinder sig regeringen att bedöma konsekvenserna för barn av beslut, främja barnbudgetering, stärka faktaunderlaget för barnens välbefinnande samt barnens och ungdomarnas delaktighet¹.

Arbetsgrupp övervägde möjligheterna att utveckla barnbudgetering

Statsrådets kansli tillsatte en arbetsgrupp för barnbudgetering för tiden 28.12.2020–31.5.2021. Arbetsgruppen beredde i enlighet med sitt uppdrag ett förslag till hur avsnittet om barnbudgetering i barnstrategin införs i budgetpropositionen. Under sin mandatperiod ordnade arbetsgruppen fyra diskussionstillfällen, där den hörde intressenter, såsom Statens revisionsverk, barnombudsmannen, riksdagens revisionsutskott, finansutskottet och framtidsutskottet samt Finlands Kommunförbund rf och olika frivilligorganisationer.

Arbetsgruppen gav totalt fyra förslag som rörde främjande och utveckling av barnbudgetering, ett av dem gällde genomförande av pilottestning av barnbudgetering i statens budgetproposition för 2022². Arbetsgruppen som utvecklar barnbudgeteringen utarbetade begränsningar och riktlinjer för identifiering, klassificering och presentation av anslag riktade till barn, så att pilottestningen och den framtida etableringen av barnbudgeteringen kan implementeras på ett sätt som garanterar så bra jämförbarhet och reproducerbarhet som möjligt och är förnuftiga även med tanke på resurserna som krävs för detta.

Arbetsgruppen utstakade att man i analysen observerar att utgifter direkt riktade till barn (förmåner och tjänster) samt utgifter (till exempel bidrag) för vilka den finansierade verksamhetens målgrupp är barn. Detta innebär att man i granskningen gällande barnbudgeteringens utgifter tar hänsyn till utgifter direkt riktade till barn under 18 år och

1 Ett inkluderande och kunnigt Finland – ett socialt, ekonomiskt och ekologiskt hållbart samhälle. Statsrådets publikationer 2019: 31. https://julkaisut.valtioneuvosto.fi/bitstream/handle/10024/161931/VN_2019_31.pdf?sequence=1&isAllowed=y

2 Pilotförsök med barnbudgetering och etablering av förfarandet – Arbetsgruppens betänkande om möjligheterna att utveckla barnbudgeteringen i statsbudgeten samt i kommunerna och välfärdsområdena Finansministeriets publikationer 2021:44. <http://urn.fi/URN:ISBN:978-952-367-502-5>

utgifter som allokeras till dem samt utgifter som tydligt riktas till familjer, i vilka det finns barn under 18 år. För vissa tjänsters del, såsom utbildning på andra stadiet, har man observerat barnåldersgruppens andel av tjänsternas målgrupp.

Enligt arbetsgruppens riktlinjer observerar man inte i granskningen administrativa utgifter för statens centralförvaltning, det vill säga omkostnadsanslag för ministerierna och verk och ämbetsverk underställda dem. Dessutom fokuserar man i granskningen på statens utgifter, inte de offentliga finansernas samtliga utgifter. Det förslag som arbetsgruppen har utarbetat observerar inte utvecklingsprojektens kostnader, ur vilka man kalkylmässigt kan separera barnåldersgrupperna, men i vilka den euromässiga granskningen beräknad på basis av separeringen kan riktas direkt till barnåldersgrupperna, utan är en renodlat kalkylmässig uppskattning. Dessutom innehåller förslaget inte någon granskning av kommunernas avgiftsinkomster. För vissa förmånsutgifter (till exempel bostadsbidrag) omfattar förslaget andelen barnfamiljer, eftersom en separering av endast barnåldersgrupper i bostadsbidraget inte är möjlig.

Syftet med arbetsgruppens begränsningar har varit att specifikt rikta in granskningen på barn och barnfamiljer. Enligt arbetsgruppens bedömning är granskningen då mer ända-målsenlig och lösningarna kan bidra till att säkerställa en erforderlig tolkning och jämförbarhet av barnbudgeteringen, eftersom olika fullständigt kalkylmässiga poster inte beaktas i granskningen. Således kommer granskningen inte att utvidgas till att omfatta olika utgifter som indirekt eller medelbart riktas till barnåldersgruppen, eftersom sådana utgiftsbudgetar inte ger en reell bild av utgiftsbeslut och -ändringar riktade till barn och den kalkylmässiga granskningen kan inte användas för att dra slutsatser med anknytning till barnåldersgruppens anslagsnivå. Den nu valda granskningsmetoden möjliggör en bättre tidsmässig jämförelse av tjänster och förmåner riktade till barnåldersgruppen och är även förnuftig med tanke på resursbehoven som arbetet förutsätter..

Granskning av budgetpropositionen utgående från barnåldersgruppen

Pilotförsöket med barnbudgetering i statens budgetproposition för 2022 grundar sig på ett förslaget och på begränsningar och riktlinjer från ovan nämnda arbetsgrupp. I enlighet med arbetsgruppens förslag inkluderas en samlad granskning som gäller barnbudgeteringen i förslagets allmänna motivering, som förutom en del som beskriver de anslag som riktar sig till barnåldersgrupper för olika förvaltningsområden innehåller en granskning som gäller beskattningen. Granskningsnivån för pilottestet och kriterierna för de anslag som granskas har bestämts så att innehållet är enhetligt mellan huvudtitlarna och att de går att jämföra mellan olika år. I definitionen har man även uppmärksammat att den granskning som genomförs på basis av pilottestningen kan vid behov vidareutvecklas och att finjusteringen av grundlösningen kan genomföras så att jämförbarheten olika år emellan inte blir lidande.

Anslagen som riktar sig direkt till barnåldersgrupperna eller till service för familjer i statens budgetproposition för 2022 är nästan i sin helhet anslag för fostran och undervisning samt för tjänster inom social- och hälsovård. Av anslagen i budgetpropositionen riktas en del av statsandelarna för basservice direkt till barn eller barnfamiljer och på så sätt beskrivs i pilot-testet också den kalkylmässiga andelen av kommunernas statsandelar för basservice till barn under 18 år och som ingår i finansministeriets huvudtitel. Även en del av finansieringen till kultur och konst, uppsökande ungdomsarbete och verkstadsaktiviteter för ungdomar samt motionen och idrottens organisationsverksamhet riktas till barnåldersgruppen. De ersättningar som betalas till kommunerna för mottagning och integration av flyktingar innehåller kostnader i anknytning till främjande av integration av barn. Finansiering av förmåner är framförallt inkomstöverföringar som hänför sig till den sociala tryggheten.

De anslag som i budgetpropositionen för 2022 riktar sig direkt till barn och barnfamiljer är med beaktande av lagstadgade och diskretionära funktioner i olika huvudtitlar sammanlagt cirka 7 miljarder euro. Av dem är enligt en kalkylmässig bedömning lite under 2,7 miljarder euro statsandelar för basservice som riktas till barnåldersgruppen. Inklusivt allt är statsandelen för kommunal basservice cirka 8,0 miljarder euro 2022. År 2022 är andelen för åldersgrupper under 18 år av de kalkylmässiga statsandelarna alltså cirka 33,3 procent.

Utöver den åldersgruppspecifika anslagsnivån och ändringen av den hänför sig till barnåldersgruppen fokusområden, till vilka man har allokerat särskild finansiering. Viktigast av dem är finansiering som riktas till att stärka likvärdiga möjligheter och stöda personer i utsatt ställning. Även om det viktigaste målet med anslag som riktas till barnåldersgruppen är att över lag främja likvärdiga möjligheter, innehåller budgetpropositionen i synnerhet projekthelheter i enlighet med regeringsprogrammet och lagstadgade reformer med anslagskonsekvenser för att främja målet som stöder likvärdiga möjligheter. Den särskilda finansieringen för de åtgärder som nämns i budgetpropositionen för 2022 uppgår till cirka 378 miljoner euro. Denna finansiering ingår i den ovan beskrivna anslagsgranskningen (cirka 7 miljarder euro).

I Finlands skattesystem är de element som stöder barn och barnfamiljer närmast skattestöd riktade till barnfamiljer. I skattesystemet har man inte observerat strukturer som diskriminerar särskilt barn eller barnfamiljer. Enligt Skatteförvaltningens inkomstskattestatistik för personkunder 2019 betalade minderåriga cirka 16,4 miljoner euro i inkomstskatter, vilket var under 0,1 procent av inkomstskatterna för alla personkunder. Av inkomstskatterna för minderåriga utgjorde cirka 60 procent kapitalinkomstskatt. Som minderåriga barn betraktas i inkomstskattelagen barn som före skatteårets ingång inte har fyllt 17 år. Enligt finansministeriets bedömning betalade barnfamiljerna 2019 cirka 34,4 procent av inkomstskatterna. I budgetpropositionen för 2022 föreslås inga skatteändringar som är direkt riktade till barn eller barnfamiljer. I budgetpropositionens skatteändringar ingår bland annat ett förslag om höjning av hushållsavdraget för hushålls-, omsorgs- och vårdarbete, vilket också stöder barnfamiljer.

6 Sammanfattning

I denna publikation har man granskat budgetpropositionen för 2022.

Det huvudsakliga målet för den ekonomiska politik som statsminister Marins regering bedriver är att öka välfärden. Med detta avses en ekologiskt och socialt hållbar ekonomisk tillväxt, en hög sysselsättning och hållbara offentliga finanser. Den kris som coronaviruset orsakade skapade ett behov av att precisera målen för den offentliga ekonomin och sysselsättningsutvecklingen enligt regeringsprogrammet. Regeringen ställde vid halvtidsöverläggningen våren 2021 i sin färdplan för ekonomisk hållbarhet upp målen att stoppa ökningen i skuldkvoten inom den offentliga ekonomin före mitten av 2020-talet och höja sysselsättningsgraden till 75 procent före mitten av årtiondet samt att genom regeringens sysselsättningsåtgärder öka antalet sysselsatta med 80 000 personer fram till slutet av årtiondet.

En försämring av coronavirusläget antas inte begränsa återhämtningen inom ekonomin, även om öppnandet av samhället skulle ske långsammare än vad som tidigare uppskattats. Den snabba ekonomiska tillväxten efter recessionen förbättrar de offentliga finanserna 2021, men underskottet i de offentliga finanserna förblir stort. Den ekonomiska tillväxten och den kraftiga nedgången i stödåtgärder som slagits fast till följd av coronavirus-situationen stärker den offentliga ekonomin ännu 2022. Efter den snabba konjunkturupp-gången uppvisar de offentliga finanserna dock fortfarande ett underskott. Inom de offentliga finanserna råder det således fortfarande en strukturell obalans mellan utgifter och inkomster.

Ekonomins återhämtning från coronaviruspandemin har varit snabb från och med våren detta år vilket bidrar till att öka tillväxten i BNP till 3,3 procent 2021. Den ekonomiska återhämtningen fortsätter på hösten även inom de branscher som ännu för närvarande omfattas av begränsningar. Den ekonomiska tillväxten är fortsatt stark i slutet av året och i början av 2022, och därför bedöms BNP ännu växa med 2,9 procent 2022.

Sysselsättningen har ökat betydligt snabbare under den första hälften av 2021. Den ekonomiska tillväxten upprätthåller efterfrågan på arbetskraft, som räcker till för att på kort sikt täcka den höga arbetslösheten och regeringens åtgärder för att öka utbudet av arbete. Den ekonomiska återhämtningen ökar antalet sysselsatta i synnerhet inom servicebranscherna. Sysselsättningsgraden förväntas öka till 73,6 procent 2022.

Regeringen vidtar under regeringsperioden sysselsättningsåtgärder som stärker ekonomin och som syftar till sysselsättningseffekter som motsvarar 80 000 nya sysselsatta. Beslut om sysselsättningsåtgärder har fattats under 2021 och dessutom har regeringen förbundit sig att före regeringsperiodens slut dessutom fatta beslut om sysselsättningsåtgärder, som stärker den offentliga ekonomin med 110 miljoner euro. Den ovan nämnda helheten avslutas före den 15 februari 2022.

Det föreslås att anslagen i budgetpropositionen för 2022 är 64,8 miljarder euro. Statens budgetekonomi beräknas uppvisa ett underskott på cirka 6,9 miljarder euro och statsskulden beräknas stiga till cirka 146 miljarder euro. Utgiftsnivån sjunker med 0,5 miljarder euro jämfört med den ordinarie budgeten för 2021 i synnerhet tack vare minskade utgifter i anknytning till coronavirussituationen. På motsvarande sätt höjs utgiftsnivån av lagstadgade och avtalsbaserade indexförhöjningar, ändringskostnaderna för reformen av social- och hälsovården och räddningsväsendet, avgifter till Europeiska unionen och den ändrade tidsmässiga fördelningen av finansieringen för välfärdsområdena. Budgetpropositionen för 2022 kommer också att uppdateras på tjänsten www.tutkibudjettia.fi, där budgeten kan granskas visuellt ur olika synvinklar.

VALTIOVARAINMINISTERIÖ
FINANSMINISTERIET

FINANSMINISTERIET

Snellmansgatan 1 A
PB 28, 00023 STATSRÅDET
Telefon 0295 160 01
finansministeriet.fi

ISSN 1797-9714 (pdf)
ISBN 978-952-367-701-2 (pdf)

September 2021